

INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET

Det innkalles herved til møte i representantskapet i Fosen Renovasjon IKS:

Dato: **Mandag 12.11.2018**

Tid: **Kl 09.30**

Sted: **Fosen Renovasjon IKS, Ørland Rådhus, Møterom Borgkinten**

Saker til behandling:

SAK 7/18	GODKJENING MØTEPROTOKOLL	1
SAK 8/18	REFERATSAKER	2
SAK 9/18	UTVIDELSE LÅNERAMME	7
SAK 10/18	BUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN	8
Vedlegg 1	Møteprotokoll 16.04.2018	12
Vedlegg 2	Saksframlegg og vedtak Indre Fosen – renovasjonssak	15
Vedlegg 3	Beslutningsunderlag Sesam Ressurs	18
Vedlegg 4	Framtidig avfallsløsning Fosen Renovasjon.....	19
Vedlegg 5	Budsjett 2019	20
Vedlegg 6	Økonomiplan og investeringsbudsjett 2019-2022	25

Både medlemmene og varamedlemmene og andre aktuelle får denne innkallingen. Medlemmene må, hvis de ikke kan, **varsle undertegnede**, slik at varamedlemmer kan innkalles. Styremedlemmer oppfordres til å møte, og styremedlemmene må varsle hvis de ikke kan møte. Vi kan treffes på telefon 73 85 85 90 eller mobil 971 61 312.

Mvh
Jon Husdal
Leder i representantskapet

Ola Sørås
Daglig leder

SAK 7/18 GODKJENING MØTEPROTOKOLL

Innstilling:

Representantskapet godkjenner protokollen fra møte den 16.04.2018 fra sak 1/18 til 6/18.

Vedlegg:

[Vedlegg 1 Møteprotokoll 16.04.2018](#)

SAK 8/18 REFERATSAKER

Innstilling:

Representantskapet tar referatene og orienteringene til etterretning.

7/18 a. Orientering om egendrift innsamling

Fosen Renovasjon har drevet innsamling i egen regi siden høsten 2017. Det gis en kort orientering om driften i møtet.

7/18 b. Indre Fosen (Oppfølging av sak 11/17 og 9/18)

[Vedlegg 2 Saksframlegg og vedtak Indre Fosen – renovasjonssak](#)

Kommunestyret i Indre Fosen Kommune vedtok 07.06 at de ønsker å benytte Fosen Renovasjon som framtidig renovasjonsselskap. Rådmannens innstilling i saken ble vedtatt.

Fosen Renovasjon IKS jobber nå med å avklare økonomiske konsekvenser ved overtagelse av tidligere Leksvik. Det er gjennomført forhandlingsmøter, og begge parter er interessert i å finne en god løsning. Foreløpig er KS Bedrift tatt inn som uavhengig part for å bidra i de økonomiske vurderingene.

Den praktiske delen av overtagelsen vil det bli gjennomført som en virksomhetsoverdragelse. Både innsamling, videretransport og drift av gjenvinningsstasjoner er tjenester som Innherred Renovasjon kjøper av eksterne leverandører i dag. Disse avtalene vil bli overtatt av Fosen Renovasjon, og vil gå fram til avtalenes utløpsdato.

Renovasjonsløsningen i Leksvik er i stor grad lik som i Fosen Renovasjon. Eneste unntak er matsortering. Denne løsningen vil bli beholdt, slik at Fosen Renovasjon har ulike løsninger for innbyggerne fram til matsortering er innført i hele området til Fosen Renovasjon.

7/18 c. Roan-Åfjord

Roan og Åfjord skal slås sammen fra 01.01.2020. Roan kommune er i dag eier i MNA (Midtre Namdal Avfallsselskap) og får utført renovasjon fra dem.

16. oktober presenterte MNA og Fosen Renovasjon sine selskap i fellesnemnda Roan-Åfjord. Det er ikke mottatt noe informasjon om hva som skjer videre i saken.

Saken ønskes diskutert i representantskapet.

7/18 d. Informasjon om Sesam Ressurs AS

[Vedlegg 3 Beslutningsunderlag Sesam Ressurs](#)

4. september ble et beslutningsgrunnlag lagt fram for alle renovasjonsselskap i Sesam Ressurs, med eiere og styremedlemmer.

Beslutningsunderlaget anbefaler alle selskap å gjøre følgende vedtak:

1. Representantskapet vedtar, under forutsetning av at øvrige deltakere gjør likelydende vedtak, å delta i etableringen av et sentralt ettersorteringsanlegg for rest-, plast og matavfall fra husholdningene i Midt-Norge. Ettersorteringsanlegget

gjennomføres innenfor en total kostnadsramme på 580 MNOK, inkludert tomttekostnader, teknisk infrastruktur, bygg, drifts- og produksjonsutstyr.

2. Ettersorteringsanlegget skal realiseres gjennom selskapet Sesam Ressurs AS, for å bidra til å nå mål for økt materialgjenvinning på en kostnadseffektiv måte.
3. Sesam Ressurs AS skal sørge for at ettersorteringsanlegget lokaliseres og finansieres, slik at det samlet sett gir best totaløkonomi for hver enkelt deltaker.
4. Fosen Renovasjons andel i Sesam Ressurs AS er satt til 4,1%. Eierandelen er beregnet ut i fra de avfallsmengdene som den enkelte deltaker forventer å levere til ettersorteringsanlegget ved oppstart.
5. Representantskapet vedtar å delta i en kapitalutvidelse, med sin forholdsmessige andel på kr 934 223,11, hvor aksjekapitalen i Sesam Ressurs AS økes til totalt 30 MNOK.
6. Representantskapet beslutter å gi Sesam Ressurs AS enerett for ettersortering av rest- og plastavfall frem til 31.12.2041. Enerettstildelingen kunngjøres av den enkelte deltaker.

Beslutningsunderlaget viser til et forslag til leieavtale om tomt og bygg med Trondheim kommune. I møtet 4. september ble det gitt klare signal fra eierne om at Sesam Ressurs må eie bygget. Sesam Ressurs har forsøkt å få til en løsning på dette, men administrasjonen i Trondheim kommune har ikke vært villig til å selge tomt og bygg. På møtet 4. september svarte imidlertid en av eierne (politikerne) i Trondheim, at dette ennå ikke var behandlet politisk. Denne saken vil bli behandlet i bystyret i Trondheim i november, og det fører til at vedtakssaken om deltagelse i Sesam (ref. forslag til vedtak over) tidligst blir behandlet i Trondheim 13. desember. Styret i Sesam Ressurs AS anbefaler de andre eierselskapene å avvente behandling av saken til Trondheim kommune har gjort sine vedtak.

7/18 e. Innføringstidspunkt for matavfallsdunk

[Vedlegg 4 Framtidig avfallsløsning Fosen Renovasjon](#)

Saksopplysninger:

I forrige representantskapsmøte kom det ønske om framdrift i prosjektet ang. innføring av matavfallssortering, men samtidig ble det presisert at det måtte gjøres på en kostnadseffektiv måte.

Styret har gjort følgende vedtak:

Vedtak:

1. *Styret vedtar innføringstidspunkt for matavfallssortering i henhold til alternativ 3 i framlagt utredning (Utredning avfallsløsning Fosen Renovasjon IKS rev 02)*
2. *Utredning og saken legges fram for representantskapet som en orienteringssak.*

Det er ønskelig å presentere vurderingene som er gjort av styret, og se på de ulike innføringstidspunktene som er vurdert.

Vurderinger:

I vedlagt notat er det sett på tre alternative innføringstidspunkt:

1. Alternativ 1 – Innføring i 2019
2. Alternativ 2 – Innføring i 2020
3. Alternativ 3 – Innføring i 2021*

* For å kunne ta i mot matavfall fra selskapene sør i Midt Norge, må Ecopro bygge ut fabrikk. Dette vil sannsynligvis skje i 2021. I følge Ecopro kan utbygging skje tidligere enn 2021. I tillegg har de noe kapasitet til økte mengder før utbygging. Dersom det blir inngått en avtale mellom selskapene i Midt Norge og Ecopro om tildeling av enerett, kan noen av selskapene få levere matavfall før utvidelsen av anlegget.

De tre alternativene er vurdert på kostnad, og risiko for at innføring ikke vil bli gjennomført på en kvalitetsmessig god måte.

	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ 3	
Kostnad - innføring av matavfall	1 141 254	1 077 754	568 450	kr/år
	143	135	72	kr/ab./år
Risikovurdering				

Alternativ 1 og 2:

Følgende er lagt til grunn:

- Transport og behandling av matavfall må settes ut på anbud og det forventes at det må kjøres til Grenland eller Sverige. Det er gjort flere henvendelser til Ecopro som er eneste behandlingsanlegg i Trøndelag. De sier at på nåværende tidspunkt er det ikke mulig å få til en leveringsavtale (hverken anbud eller enerettstildeling).
- Det må bygges midlertidige omlastingsramper for matavfall.
- Det må kjøpes nye biler før dagens biler er avskrevet

Alternativ 3:

Følgende er lagt til grunn:

- Behandling av matavfall tildeles i enerett til Ecopro (Verdal).
- Innen innføringen av matavfallssortering er det bygd ny gjenvinningsstasjon som har mulighet for omlasting av matavfall.
- Dagens biler byttes ut etter de er avskrevet, og nye biler kjøpes v.h.a et felles anbud med de andre selskapene som skal innføre samme ordning.

Alternativ 1 vs. alternativ 2:

Å velge alternativ 1 med innføring i 2019, vurderes som risikabelt. Både med tanke på informasjon til kunder, innkjøp av biler og annet utstyr, er det sannsynlig at man vil oppleve forsinkelser eller andre overraskelser som vil gi en dårlig kundeopplevelse. Å velge alternativ 2 med innføring i 2020 reduseres risikoen vesentlig sammenlignet med alternativ 1.

Økonomisk er alternativ 1 noe dyrere enn alternativ 2. Dette skyldes at det er forventet noe høyere kostnader på investeringer som følge av kort bestillingstid.

Alternativ 2 vs alternativ 3:

Å velge alternativ 2 med innføring i 2020 reduseres risikoen vesentlig sammenlignet med alternativ 1. Likevel er det vurdert som enda sikrere å gjennomføre dette i en fellesskap med de andre selskapene i Midt-Norge (alternativ 3).

Økonomisk er alternativ 2 vesentlig dyrere enn alternativ 3. Dette skyldes i hovedsak høyere transportkostnader, midlertidig bygging av omlastingsramper og høyere bilkostnader. Bilkostnadene blir høyere både som følge av at vi ikke får benyttet dagens biler ut avskrivningstiden, samt at vi vil få lavere bilkostnader ved å gjennomføre felles innkjøp med de andre selskapene.

Overordnede vurderinger:

Hovedargumentene for innføring av matavfall er listet opp under. For hvert punkt er det sett på effekten av tidlig innføring (alternativ 2) vs. sen innføring (alternativ 3):

- **Nærme oss målet om 50% materialgjenvinning innen 2020**
Ved innføring av sortering av matavfall, vil vi øke materialgjenvinningsgraden fra ca. 32% til ca. 43%. Tidlig innføring gir flere år med høyere materialgjenvinningsgrad.
- **Redusere klimagassutslipp**
Ved tidlig innføring kan ikke matavfallet leveres til et lokalt anlegg. Matavfallet må da transporteres lange distanser, og klimaregnskapet viser at besparelsen i stor grad oppveies av økt klimautslipp ved lang transport.
- **Økt ressursutnyttelse**
Uavhengig av innføringstidspunkt og leveringssted vil bioresten utnyttes til jordforbedring eller gjødsel. Tidlig innføring gir flere år med bedre ressursutnyttelse.
- **Øke miljøprofil til selskapet**
Miljøprofilen til selskapet vil i utgangspunktet øke vesentlig med utsortering av matavfall. Lang videretransport av avfallet ut av regionen og i verste fall ut av landet, vil kunne gi et negativ omdømme.

Den økonomiske forskjellen på alternativ 2 og 3 er vesentlig. Det forventes kostnadsøkning på flere områder i årene som kommer, både som følge av høyere behandlingspriser, høyere krav til kvalitet/service, samt bygging av felles ettersorteringsanlegg. Basert på dette anbefales det å planlegge innføring av ordningen i henhold til alternativ 3.

7/18 f. Kommunalt næringsavfall (oppfølging av sak 05/18)

Etter møte i representantskapet april 2018, ble eierkommunene informert om saken og tilbudt en løsning med å benytte Fosen Renovasjon IKS som renovasjonsselskap på kommunalt næringsavfall.

Vi har vært i kontakt med enhetsleder for kommunalteknikk i alle kommunene.

Ørland tok kontakt med Fosen Renovasjon i oktober for å diskutere henvendelsen. De måtte ta en avgjørelse på om de skulle benytte et opsjonsår i 2019 på eksisterende kontrakt. Vi ble enige om at det var fornuftig å benytte dette opsjonsåret, og at vi planlegger en felles innføring av ny ordning for alle kommuner fra 01.01.2020. Dette er også dato for sammenslåing mellom Bjugn og Ørland. Saken er diskutert med enhetsleder i Bjugn som er enig i planen.

For Indre Fosen er det ikke avklart tidspunkt for overtakelse av renovasjonstjenesten for husholdningene. Sannsynligvis vil dette skje fra 01.01.2020. Det vil da være naturlig med felles innføringstidspunkt også for kommunalt næringsavfall.

For Åfjord må det først avklares valg av renovasjonsselskap. Gitt at Åfjord/Roan velger Fosen Renovasjon som renovasjonsselskap, vil det være naturlig å gjennomføre dette fra 01.01.2020.

For å gjennomføre denne endringen trenger Fosen Renovasjon IKS en bestilling fra kommunene for å ha tjenesten klar fra 01.01.2020. Det må opprettes en egen avdeling med eget selvkostregnskap og egen kundedatabase. Det må også kjøpes containere som må være klare til bruk ved oppstart. Fosen Renovasjon IKS vil sende informasjon om dette til kommunene og be om en bestilling i løpet av første halvår 2019.

SAK 9/18 UTVIDELSE LÅNERAMME

Styret anbefaler representantskapet å fatte følgende vedtak:

Innstilling:

1. Representantskapet anbefaler kommunestyrene å oppdatere selskapsavtalen med ny låneramme på 80 millioner kroner.
2. I henhold til selskapsavtalen kap. 7.2 bokstav j, skal representantskapet behandle saker om vesentlige endringer i metoder/systemer.
3. Ny gjenvinningsstasjon/omlastingsstasjon defineres som en vesentlig endring og skal vedtas av representantskapet i egen sak.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

For å kunne gjennomføre selskapets planlagte investeringer i årene fremover må lånerammen økes.

I henhold til dagens selskapsavtale kan det tas opp lån på 17 millioner kroner. Pr i dag er eksisterende lån på 15,0 millioner.

I representantskapet sak 13/17, ble det vedtatt budsjett 2018 og økonomiplan i 8 punkter. Siste punkt var en anbefaling til kommunene om å oppdatere selskapsavtalen med låneramme på 80 millioner kroner. Det viste seg i ettertid at representantskapet ikke ønsket en slik oppdatering, da vedtaket ville gi styret myndighet til å iverksette bygging av ny gjenvinningsstasjon. Representantskapet ønsket en mer grundig utredning av ny gjenvinningsstasjon før de overlater investeringsbeslutning til styret og administrasjonen.

Vurdering:

Med vedtatt innføring av matavfallssortering må det investeres om lag 3 millioner i nye dunker og om lag 6 millioner i nye renovasjonsbiler, samt ombygging av omlastingsstasjonene. For å kunne gjennomføre dette må lånerammen økes. I tillegg er det behov for en mer omfattende oppgradering av omlastingsstasjoner/gjenvinningsstasjoner, og investering i omlastingscontainere.

For å slippe å gjennomføre flere oppdateringer av lånerammen anbefales det å inkludere alle de framtidige investeringene vi ser i dag. For å få gjennomført denne låneutvidelsen må vedtaket inneholde et eget punkt som presiserer at representantskapet skal gjøre vedtak på endelig bygging av ny omlastingsstasjon/gjenvinningsstasjon.

SAK 10/18 BUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN

Styret innstiller overfor representantskapet følgende vedtak:

Innstilling:

1. Det fremlagte budsjett for Fosen Renovasjon IKS for 2019 godkjennes.
2. Det budsjetteres med en gebyrøkning for renovasjon husholdning i 2019 på 3%. Budsjettet balanseres ved bruk av driftsfond.
3. Det budsjetteres med en gebyrøkning for slam på 3%. Budsjettet balanseres ved bruk av driftsfond.
4. Avfallsgebyret for et normalabonnement settes til kr. 2794- eks. mva. Alle andre gebyrer beregnes ut fra dette i følge renovasjonsforskriftene.
5. Årlig gebyr for slaminnsamling/behandling beregnes ut fra forskrifter med en fast pris per tank på kr. 408,- og en pris pr. kbm. på kr. 228,-, begge priser eks. mva.
6. Kommuner som fakturerer kundene selv gis en reduksjon på kr. 25,- eks mva. pr. renovasjons- og slamabonnement.
7. Den foreslåtte økonomiplan med investeringsbudsjett godkjennes.

Vedlegg:

[Vedlegg 5 Budsjett 2019](#)

[Vedlegg 6 Økonomiplan og investeringsbudsjett 2019-2022](#)

Saksopplysninger

Budsjettforutsetninger vedtatt i styresak 29/18 er lagt til grunn for budsjettet.

Lønns- og prisstigning følger statsbudsjettet, mens prisstigning for kontraktsfestet transport er hentet fra statistisk sentralbyrås sider med lastebilindekser.

Lønnsstigning 3,5 %.

Prisstigning 1,5 %.

Tømmertransport, 3- akslet bil med henger (sept.17-sept.18) 6,3 %.

Renovasjonsbil, 2-akslet (sept.17-sept.18) 5,4%

Planlagte investeringer er vist i vedlagt investeringsplan.

Detaljert budsjett er vist i Vedlegg 5. Oppsummert budsjett er vist i tabell under:

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2019	Husholdning		Næring*		Slam	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
SUM INNTEKTER	-30 326 000	-27 793 000	-11 711 000	-10 676 000	-8 613 000	-7 911 000
SUM VAREKOSTNADER	7 658 000	6 011 000	3 333 000	2 672 000	803 000	772 000
SUM PERSONALKOSTNADER	7 864 000	7 161 000	2 806 000	2 686 000	1 432 000	1 493 000
SUM ANDRE DRIFTSKOSTNADER	16 076 000	16 104 000	4 917 000	5 194 000	7 250 000	6 435 000
SUM FINANSINNTEKTER	-29 000	-54 000	-17 000	-1 000	-16 000	-16 000
SUM FINANSKOSTNADER	210 000	228 000	39 000	39 000	10 000	12 000
Resultat før skatt	1 453 000	1 656 000	-633 000	-86 000	866 000	785 000
Skattekostnad/skattefradrag	0	0	151 920	21 000	-207 840	-188 000
Resultat etter skatt	1 453 000	1 656 000	-481 080	-66 000	658 160	597 000
Bruk av fond	1 453 000	1 656 000	0	0	658 160	597 000
Årsresultat	0	0	-481 080	-66 000	0	0

*Avdeling for næring i IKSet må ikke forveksles med Fosen Renovasjon Næring AS. Fosen Renovasjon Næring AS er et eget selskap med eget regnskap.

Tabellen under viser utviklingen av selvkostfondene de siste årene og estimat for 2018

Fordeling driftsfond	Husholdning	Slam
Estimert 31.12.2018	3 380 133	2 117 295
31.12.2017	4 195 436	2 436 521
31.12.2016	6 071 876	3 298 266
31.12.2015	5 882 209	2 453 661
31.12.2014	5 734 470	2 080 113
31.12.2013	6 396 876	2 030 851
31.12.2012	6 907 426	2 214 512
31.12.2011	5 962 359	1 518 399
31.12.2010	3 142 222	538 854
31.12.2009	3 118 436	0
31.12.2008	4 515 118	0

I tillegg har selskapet et næringsfond. Dette består av både midler som er bundet i aksjer og frie midler.

Fordeling driftsfond	Frie midler	Aksjer
Estimert 31.12.2018	2 677 664	2 749 714
31.12.2017	2 094 266	2 711 464
31.12.2016	1 758 650	2 456 464
31.12.2015	1 399 208	2 015 100
31.12.2014	795 295	2 015 100
31.12.2013	1 883 696	515 100
31.12.2012	1 577 829	515 100
31.12.2011	1 377 189	515 100
31.12.2010	1 291 624	515 100
31.12.2009	1 300 000	515 100

Økonomiplan 2019-2022

Det er flere endringer som vil påvirke økonomiplanen de kommende årene. Dette gjelder i hovedsak:

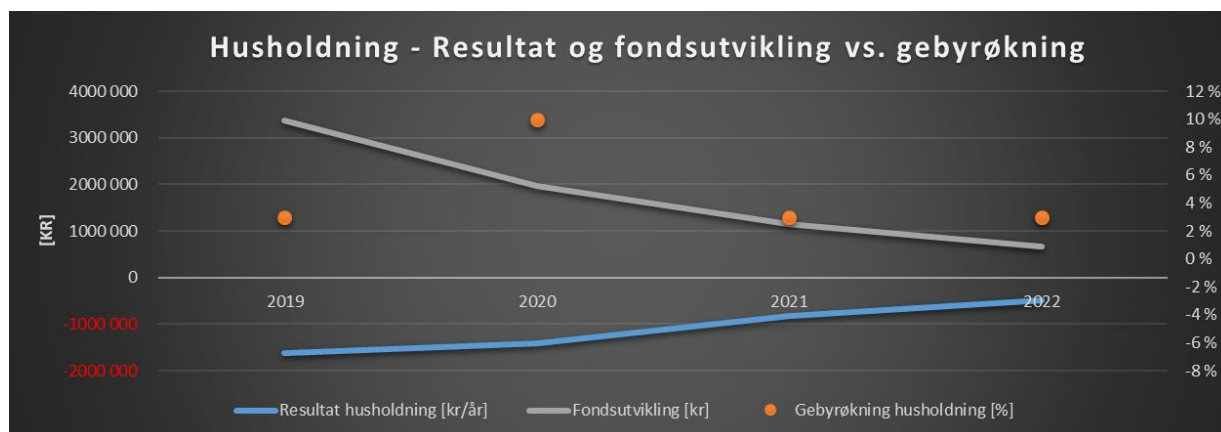
- Utbygging av gjenvinningsstasjoner
- Innføring av matavfallssortering

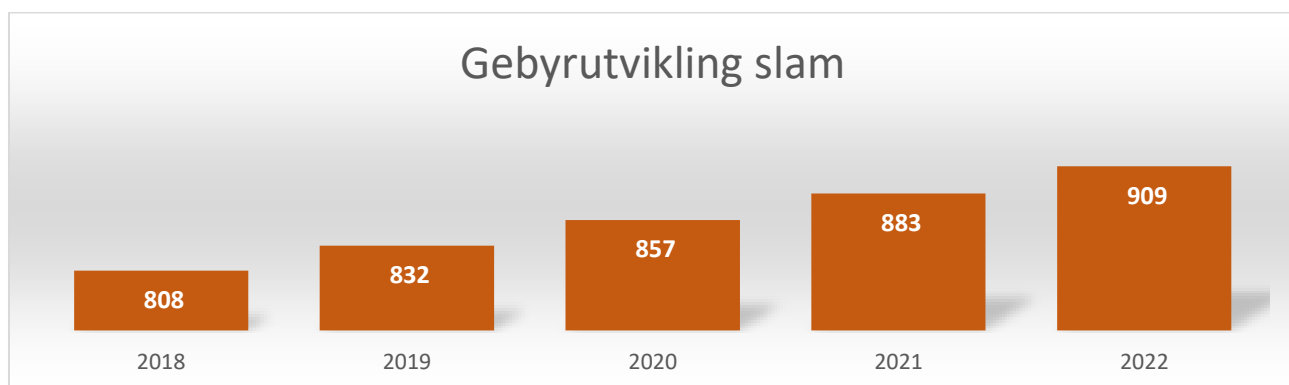
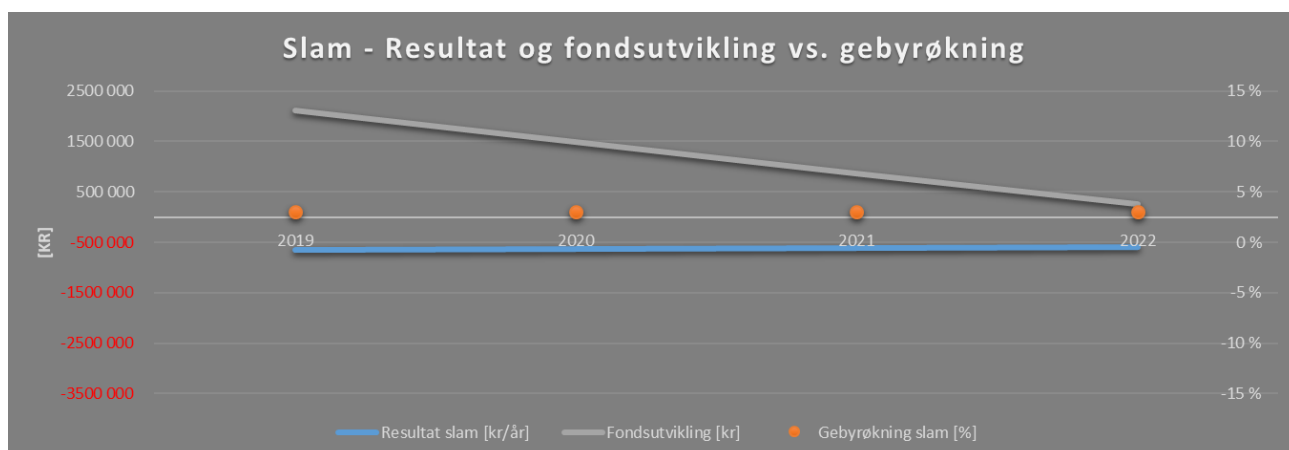
Deltagelse i SESAM Ressurs er ikke lagt inn i økonomiplanen. Pr i dag har vi gått inn med aksjekapital som skal benyttes til å dekke drift fram til endelig beslutning om bygging. Ved en slik beslutning vil videre drift fram til drift dekkes av låneopptak i selskapet. Det er fortsatt stor usikkerhet til kostnadsnivået ved å sende restavfallet til sortering. Det er antydnet en ekstra kostnad på ca 40 kr pr abonnement. Denne kostnaden vil belastes driftsbudsjettet gjennom økte behandlingsavgifter etter at anlegget er satt i drift. Dette vil sannsynligvis skje i 2022.

Det planlegges utbygging av ny felles gjenvinnings- og omlastingsstasjon i Bjugn/Ørland, og en utbedring av gjenvinningsstasjonen i Rissa. Dette er investeringer som også vil gi økte kostnader i årene som kommer.

Det er lagt inn innføring av matavfallssortering fra 2021. Det er lagt inn en kostnad på 72 kr pr abonnement. Investeringer i nye to-kammer renovasjonsbiler og dunker er lagt inn fra 2020.

Figurene under viser planlagt gebyrjustering i årene som kommer med beregnet resultat og fondsutvikling. For renovasjon husholdning vil det bli forholdsvis høye gebyrøkning som følge av innføring av matsortering og investering i ny gjenvinningsstasjon. En annen viktig faktor til gebyrøkningen at dagens gebyrnivå er basert på at vi årlig skal bygge ned selvkostfondet. Å snu dette vil føre til høyere prosentvis gebyrøkning.

Vedlegg 1 Møteprotokoll 16.04.2018

MØTEPROTOKOLL REPRESENTANTSKAPET I FOSEN RENOVASJON IKS

16.04.2018 Rissa Kl. 12.30– Kl. 14.30
Til stede: Jon Husdal, Rune Schei, Hans Eide, Tom Myrvold, Ogne Undertun, Liv Hugdal
Forfall: Therese Eidsaunet, Vibeke Stjern, Liv Darell
Andre : Kjell Sverre Tung, Marianne Brødreskift, Hugo Solheim og Ola Sørås

Møtet godkjente innkalling og sakliste.

SAK 01/18 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL

Innstilling:

Representantskapet godkjenner protokollen fra møte den 13.11.2017 fra sak 5/17 til 13/17.

Vedtak:

Representantskapet godkjenner protokollen fra møte den 13.11.2017 fra sak 5/17 til 13/17.

SAK 02/18 REFERATSAKER

Innstilling:

Representantskapet tar referatene og orienteringene til etterretning.

Drøftinger i møtet:

- Representantskapet ønsker mer detaljerte utredninger som beslutningsunderlag ifbm. saker som skal legges fram til kommunestyrene.
- Representantskapet ønsker framdrift i prosjektet ang. innføring av matavfallssortering, men ønsker samtidig at det gjøres på en kostnadseffektiv måte.

Vedtak:

Representantskapet tar referatene og orienteringene til etterretning.

SAK 03/18 HENVENDELSE FRA INDRE FOSEN

Innstilling:

Saken legges fram uten innstilling

Vedtak:

1. Konklusjonen i styreledersamling for avfallsselskap i Midt-Norge den 29.11.2017 var at selskapene ikke vil prioritere utredning av endringer i selskapsstruktur, men prioritere ferdigstilling av SESAM ettersorteringsanlegg. Basert på dette konkluderer representantskapet at det ikke er ønskelig å utrede evt. sammenslåing/samarbeid med Innherred Renovasjon IKS.

2. Videre ber representantskapet om at Indre Fosen kommune snarlig tar et valg angående renovasjonsselskap, da fortsatt utsikkerhet er uheldig for ansatte og planer som styret har for videre utvikling av selskapet.

SAK 04/18 OPPDATERING AV SELSKAPSAVTALE SOM FØLGE AV KOMMUNESAMMENSLÅING

Innstilling:

1. Representantskapet anbefaler at kommunestyrene fatter følgende vedtak:
Selskapsavtalen til Fosen Renovasjon IKS oppdateres med presisering om at Indre Fosen kommune opprettholder samme eierandel og ansvar som Rissa kommune hadde i eksisterende selskapsavtale.
2. Indre Fosen kommune må oppnevne nye medlemmer til representantskapet i Fosen Renovasjon IKS.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte i representantskapet.

SAK 05/18 KOMMUNALT NÆRINGSAVFALL

Innstilling:

1. Representantskapet anbefaler eierkommunene å benytte eget renovasjonsselskap, Fosen Renovasjon IKS, som leverandør av renovasjonstjenester på kommunalt næringsavfall.
2. Dette gjøres som en direkteanskaffelse basert på unntak for utvidet egenregi fra regelverk om offentlig anskaffelser.

Vedtak:

1. Representantskapet anbefaler eierkommunene å benytte eget renovasjonsselskap, Fosen Renovasjon IKS, som leverandør av renovasjonstjenester på kommunalt næringsavfall.
2. Dette gjøres som en direkteanskaffelse basert på unntak for utvidet egenregi fra regelverk om offentlig anskaffelser.

SAK 06/18 REGNSKAP OG ÅRSMELDING 2017

Innstilling:

1. Årsmelding, regnskap og revisorberetning for 2017 godkjennes.
2. Underskuddet på selvkosttjenesten renovasjon på kr 1 876 440 dekkes av tilhørende selvkostfond, og underskuddet på selvkosttjenesten slam på kr 659 979 dekkes av tilhørende selvkostfond.
3. Overskuddet på næringsrenovasjon på kr 448 027 etter skatt settes på tilhørende driftsfond.

Vedtak:

1. Årsmelding, regnskap og revisorberetning for 2017 godkjennes.
2. Underskuddet på selvkosttjenesten renovasjon på kr 1 876 440 dekkes av tilhørende selvkostfond, og underskuddet på selvkosttjenesten slam på kr 659 979 dekkes av tilhørende selvkostfond.
3. Overskuddet på næringsrenovasjon på kr 448 027 etter skatt settes på tilhørende driftsfond.

Jon Husdal

Rune Schei

Ogne Undertun

Tom Myrvold

Liv Hugdal

Hans Eide

Vedlegg 2 Saksframlegg og vedtak Indre Fosen – renovasjonssak

Indre Fosen kommune

Saksframlegg

Saksnr	Utvalg	Møtedato
53/18	Kommunestyret	07.06.2018

Saksbehandler: Vigdis Bolås

Arkivsak: 2018/5448

Dato: 31.05.2018

Renovasjonsordning for Indre Fosen kommune

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Indre Fosen kommune velger Fosen Renovasjon IKS som renovasjonsselskap for den nye kommunen.
2. Indre Fosen kommune forutsetter at Fosen Renovasjon IKS tar ansvar for, i samarbeid med Innherred Renovasjon IKS, å finne praktiske og økonomiske konsekvenser av å gå ut av Innherred Renovasjon IKS. Fosen Renovasjon må sørge for at innbyggerne i tidligere Leksvik kommune får samme tilbud om tjenester som i dag, og i en overgangsfase skal prisene tilsvare dagens priser.
3. Praktiske og økonomiske konsekvenser skal Fosen Renovasjon og Innherred Renovasjon avtale seg imellom. Når de økonomiske konsekvensene er avklart, skal disse legges frem for kommunestyret i Indre Fosen kommune for godkjenning.
4. Kostnadene med å utrede konsekvensene må selskapene ta ansvar for.
5. Selskapsavtale mellom Fosen Renovasjon IKS og Indre Fosen kommune skal legges fram for kommunestyret når utkast til selskapsavtale foreligger. Det forventes at selskapsavtalen er ferdigbehandlet innen 31.12.18.

Sakens bakgrunn og innhold:

Leksvik kommune var medeier i Innherred Renovasjon IKS, og Rissa kommune var medeier i Fosen Renovasjon IKS. Avtalene med begge selskapene er sagt opp fra 01.01.2018. Indre Fosen kommune er nå medeier i begge selskapene.

Formannskapene i Leksvik og Rissa inviterte daglig ledere i begge selskapene til møtet 27.04.2017, for å bli orientert om status og planer framover i hvert av selskapene. Dette for å få et grunnlag for å vurdere framtidig eierskap.

08.06.2017 behandlet fellesnemnda for Indre Fosen sak 34/17 *Renovasjonsordning for Indre Fosen kommune*, og vedtaket ble:

1. Leksvik og Rissa kommuner ber Fosen Renovasjon IKS og Innherred Renovasjon IKS gjennom representantskapene om å ta ansvar for å utarbeide en mulighetsstudie om fusjonering/samarbeid av de to renovasjonsselskapene.

2. Avtalene som Leksvik kommune og Rissa kommune har med Innherred Renovasjon IKS og Fosen Renovasjon IKS i dag, forlenges fram til at kommunestyret for Indre Fosen kommune har vedtatt framtidig renovasjonsordning for ny kommune.

3. Selskapene kommer tilbake til fellesnemda med en tidsplan for når en mulighetsstudie kan være ferdigstilt.

Begge selskapene har orientert Indre Fosen kommune om at representantskapene i de to selskapene ikke er blitt enige om å utarbeide en mulighetsstudie om fusjonering / samarbeid.

Innherred Renovasjon IKS

Innherred Renovasjon IKS eies av Inderøy, Verdal, Levanger, Frosta, Indre Fosen, Stjørdal, Meråker, Selbu, Malvik og Tydal kommuner. Tidligere Leksvik kommune eide 4,1 % av selskapet. Stjørdal kommune er den største eieren.

Innherred Renovasjon IKS ble stiftet i 1985 og hadde totalt 95 ansatte i 2016. Driftsinntekten i 2016 var på kr 168.617.000. Resultat før skatt var på kr 9.195.000. Forretningsadresse er Verdal. 1-2 sjåfører bor i Indre Fosen kommune.

Fosen Renovasjon IKS

Fosen Renovasjon IKS eies av Bjugn, Ørland, Åfjord og Indre Fosen kommuner. Tidligere Rissa kommune eide 33,4 % av selskapet. Selskapet ble stiftet i 1997. Driftsinntekter i 2016 var kr 43.696.000. Resultat før skatt var på kr 2.393.000. Årsmelding 2017 viser at sum driftsinntekter var kr 44.634.000, og resultat før skatt var negativt med kr 2.142.000. I følge årsmelding 2017, er dette et stort underskudd. Forretningsadresse er Rissa. Firmaet hadde 8 ansatte i 2017. Fra 1. januar 2018 opprettet Fosen Renovasjon IKS en transportavdeling med ansvar for innsamling av avfallet i eierkommunene. Her fikk 10 sjåfører fast ansettelse og kontrakt med 3-4 tilkallingsvikarer. Fosen Renovasjon Næring AS er datterselskap til Fosen Renovasjon IKS og eies 100 % av Fosen Renovasjon IKS. Fosen Renovasjon Næring AS har én ansatt. De fleste av de ansatte bor i Indre Fosen kommune.

For mer informasjon om de to selskapene, henvises til hjemmesidene deres. Tjenestene og prising av tjenestene er noe ulike i de to selskapene. Når det gjelder sammenlikning av dagens tjenester, abonnement og priser, henvises til hjemmesidene <https://ir.nt.no/tjenester/> og <https://fosenrenovasjon.no/avfall/privatabonnement/abonnement-og-priser/>

I dag har Innherred Renovasjon innsamling av 3 avfallsdunker der den ene gjelder innsamling av matavfall. Fosen Renovasjon samler inn fra 2 avfallsdunker og har i dag ikke innsamling av matavfall.

Fosen Renovasjon IKS har gitt følgende informasjon til Indre Fosen kommune:

- Styret har besluttet å innføre en avfallsdunk for matavfall i tillegg til de to som benyttes i dag. Kostnadsmessig er dette rimeligere enn å samle inn egne grønne poser i restavfallsdunken.
- Innsamling av matavfall skal starte så raskt som mulig, men det skal hensynstas praktiske og økonomiske hensyn. Representantskapet/eierne har hatt, og har, mye fokus på innsamling av matavfall. Innføring av innsamling av matavfall er nødvendig for å innfri nasjonale krav og EU-krav som kommer.
- Det er et stort samarbeidsprosjekt som pågår i Midt-Norge mellom avfallsselskaper der det er fokus på innsamling av matavfall og sortering av flere fraksjoner. Planen er at samarbeidsprosjektet skal munne ut i en beslutning om å bygge et stort ettersorteringsanlegg for restavfall. Dette er tenkt plassert i Trondheim.

Innherred Renovasjon og Fosen Renovasjon hadde møte i november 2017 der ledere av representantskapene, styreledere og daglig ledere møttes.

Utklipp fra møtereferatet:

«Begge selskap er enige om at uansett hvordan denne prosessen kjøres og hvordan den ender, så er begge selskap interessert i å fortsette og videreutvikle dagens samarbeid.

Tilsvarende er begge selskap innstilt på at dersom Indre Fosen gjør et valg av Innherred Renovasjon eller Fosen Renovasjon som renovasjonsselskap, vil begge parter være behjelpelig for å finne gode overgangsordninger for den praktiske renovasjonstjenesten.»

Fosen Renovasjon ved styreleder og daglig leder uttaler at den praktiske ordningen som innbyggerne i tidligere Leksvik kommune har i dag, vil overtas av Fosen Renovasjon slik dette fungerer i dag, inkludert innsamling av matavfall hvis Fosen Renovasjon velges. Det garanteres at det ikke vil bli dårligere tilbud til innbyggerne i den delen av Indre Fosen kommune. Prisen i en overgangsfase vil tilsvare dagens priser. Dersom Fosen Renovasjon velges, vil, ifølge styreleder og daglig leder, også gjenbruksstasjonene i tidligere Leksvik kommune bli overtatt av Fosen Renovasjon. Styreleder har gitt tydelige signaler om dette til representantskapet i Fosen Renovasjon. Representantskapet har for øvrig uttalt at dersom Indre Fosen kommune går ut av Fosen Renovasjon IKS, så vil selskapet svekkes kraftig.

Innherred Renovasjon ble etter formannskapet i april utfordret på å utrede hva konsekvensen for Indre Fosen kommune vil være dersom Indre Fosen kommune velger å gå ut av Innherred Renovasjon. Det ble samtidig gitt beskjed om at Indre Fosen kommune må ta et valg i kommunestyret 7. juni 2018. Indre Fosen kommune har ikke mottatt det som er etterspurt.

Vurdering:

Når det ikke ble aktuelt for de to selskapene å vurdere fusjonering eller samarbeid, må Indre Fosen kommune ta et valg. Valget bør tas så snart som råd da denne tvilen skaper usikkerhet bl.a. blant ansatte i selskapene. Oppfatningen er at tilbud om tjenester og priser ikke er så ulike at det har betydning for valget.

Indre Fosen kommune bør velge Fosen Renovasjon IKS som renovasjonsselskap for Indre Fosen kommune ut fra følgende hovedbegrunnelser:

1. Et av hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel for tidligere Leksvik og Rissa kommuner er at *«befolkningen skal øke jevnt. Arbeidslivets verdiskaping skal øke hvert år. Befolknings- og næringsutvikling skal tillegges vekt i kommunal forvaltning»*.
2. I perioden 2016 – 2022 har Indre Fosen kommune en relativt stor satsing på omstilling av arbeids- og næringsliv gjennom et eget omstillingsprogram. Etablering av arbeidsplasser i kommunen er hovedmålet med satsingen.

Mange av de ansatte i Fosen Renovasjon er bosatt i Indre Fosen kommune. Arbeidsplasser og bosetting verdsettes tungt i valget av renovasjonsselskap når tjenester og priser ikke har betydelige forskjeller. Fosen Renovasjon mener at de i en overgangsfase vil tilby de samme tjenestene til tilsvarende priser som i dag for innbyggerne i tidligere Leksvik.

Konsekvensene av å gå ut av Innherred Renovasjon IKS er ikke utredet og er derfor uavklart.

De praktiske og økonomiske konsekvensene bør utredes av og avtales mellom Fosen Renovasjon IKS og Innherred Renovasjon IKS. Det forutsettes at kostnadene med disse utredningene dekkes av selskapene. Når de økonomiske konsekvensene er kjent, bør kommunestyret i Indre Fosen kommune få framlagt en sak der kommunestyret godkjenner hvordan de økonomiske konsekvensene skal håndteres.

Vedlegg 3 Beslutningsunderlag Sesam Ressurs

Beslutningsunderlag for ettersorteringsanlegg for rest-, plast- og mat-avfall fra husholdningene i Midt-Norge

Sammendrag

Stortingsmelding 45 (2016-2017); «Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi» ble fremmet av regjeringen 21. juni 2017. Innstilling nr. 127S (2017/18) ble vedtatt i Stortinget 27. februar 2018. Denne presenterer avfallspolitikken rolle i en sirkulær økonomi. Meldingen vektlegger avfallsforebygging, økt ombruk og ikke minst materialgjenvinning.

Avfallssektoren er en stor næring som gir arbeidsplasser over hele landet, og kommunene spiller en viktig rolle i avfallspolitikken. Bedre utnyttelse av ressursene i avfallet gir positive resultater for både lokalsamfunn og næringsliv. Miljødirektoratet fremla i 2017 et forslag om obligatorisk utsortering av våtorganisk avfall og plastavfall til Klima- og miljødepartementet. Det fremgår av forslaget at ettersortering av restavfall er et tiltak som kan være effektivt for å forbedre utsortering av gjenvinnbare avfallstyper EU la i desember 2017 fram et nytt rammedirektiv med skjerpede krav til ombruk og materialgjenvinning av husholdningsavfall. Dette ble godkjent i EU 22. mai 2018. Norge har besluttet at det skal være et nasjonalt mål på 50 % innen 2020. Dessuten har Norge også forpliktet seg til å oppfylle EUs målsetting om 55% materialgjenvinning innen 2025. Dette er et mål som justeres opp hvert 5. år med 5 %-poeng frem til 2035 hvor målet er 65%.

Sesam-samarbeidet er Norges største regionale samarbeidsprosjekt innen kommunal avfallshåndtering. Prosjektet vil forbedre avfallshåndteringen for regionen fra Helgeland i nord til Nordmøre i sørvest og deler av Hedmark i sørøst. Samarbeidet omfatter 10 offentlig eide renovasjonsselskap, 74 kommuner og nesten 600 000 innbyggere. Sesam Ressurs AS (Sesam) skal med ettersorteringsanlegget sikre eierne og abonnentene en fremtidsrettet og effektiv løsning for ettersortering av restavfall.

De 10 renovasjonsselskapene i Sesam-samarbeidet hadde i 2017 en materialgjenvinningsgrad som varierer fra 27% til 49%. Med et ettersorteringsanlegg basert på NIR-teknologi og utsortering av matavfall økes denne med gjennomsnittlig 13%. Sesam ønsker videre å bidra til utvikling og utprøving av nye metoder for å øke materialgjenvinningen ytterligere.

Prosessanlegget har en kostnadsramme på MNOK 265. Dette er forutsatt finansiert av en forretningsbank. I tillegg planlegger Sesam å samarbeide med Trondheim kommune om tomt, bygg og infrastruktur. Denne delen av prosjektet har en investeringsramme på MNOK 315.

Estimerte investerings- og driftskostnader vil gi en årlig gebyrøkning på et gjennomsnittsabonnement på NOK 85,- for avfall uten mat og NOK 195,- for avfall med mat.

Det bærende prinsippet i prosjektet har vært vinn-vinn for alle deltagere. Sesam-samarbeidet omfatter også en regional avfallsstrategi, der selskapene legger opp til harmonisering av renovasjonsløsninger, samt samarbeid på innkjøp og drift. Også her oppnår alle deltakere en gevinst.

På denne bakgrunn anbefaler styret i Sesam at det innføres kildesortering av matavfall i hele regionen og at det i tillegg bygges et ettersorteringsanlegg for å sortere ut plast, feilsortert papir, metall mm, samt grønne poser inneholdende matavfall, fra restavfallet.

Innholdsfortegnelse:

1	INNLEDNING.....	3
2	EVALUERING OG ANBEFALING AV TEKNOLOGI FOR ETTERSORTERINGSANLEGGET SESAM RESSURS	4
2.1	Alternativene	4
2.2	Evaluerings og anbefaling	4
2.3	Kvalitetssikring av evalueringen	5
2.4	Kommentarer fra Multiconsult AS	5
3	AVFALLSMENGDER.....	6
4	LOKALISERING	8
5	HÅNDTERING AV MATAVFALL.....	9
6	ENERETTSTILDELING AV HUSHOLDNINGSAVFALL TIL SESAM RESSURS AS	10
7	INVESTERING OG FINANSIERING AV PROSESSANLEGG	10
8	INVESTERING OG LEIE AV TOMT, BYGG OG INFRASTRUKTUR.....	10
9	DRIFTSINNTEKTER	11
10	KJØP AV VARER OG TJENESTER.....	11
11	DRIFTSKOSTNADER	11
12	GEBYRER OG ABONNEMENTKOSTNADER.....	12
13	LIK BEHANDLINGSavgift.....	12
14	USIKKERHETSANALYSE	13
15	BEHOV FOR EGENKAPITAL	13
16	LEDELSE, ORGANISERING OG GJENNOMFØRING AV PROSJEKTET	13
16.1	Tidsplan for beslutningsprosessen	13
16.2	Tidsplan	14
16.3	Organisering	14
17	OMDANNING AV SELSKAPET.....	14
18	FORSLAG TIL VEDTAK	14
19	VEDLEGG	15

1 Innledning

Høsten 2012 besluttet 5 trønderske renovasjonsselskap seg for å gå sammen om å undersøke om det var mulig å etablere et ettersorteringsanlegg for rest-, plast- og matavfall fra husholdningene. Renovasjonsselskapene var:

- Innherred Renovasjon IKS (IR)
- Fosen Renovasjon IKS (Fosen)
- Envina IKS (Envina)
- HAMOS Forvaltning IKS (Hamos)
- Trondheim Renholdsverk AS (TRV)

Det ble utarbeidet et skisseprosjekt som ble lagt fram våren 2014. I skisseprosjektet anbefales det å velge såkalt NIR-teknologi til ettersortering av avfallet. Det ble videre besluttet å invitere ytterligere 2 selskap og et kommunalt samarbeid med i den videre planlegging. Dette var:

- Fjellregionens Interkommunale Avfallsselskap AS (FIAS)
- Midtre Namdal Avfallsselskap IKS (MNA)
- Steinkjer kommune i samarbeid med Snåsa og Verran kommuner (SEKOM)

Senere har Nordmøre interkommunale avfallsselskap IKS (NIR) og Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) sluttet seg til samarbeidet.

Kommunene har i dag mange gode kildesorteringsløsninger for avfall fra husholdningene, men Trondheim og Trøndelagskommunene sør for Trondheim mangler løsninger for utsortering av matavfall. Sesam er etablert som et selskap for å utrede fremtidige løsninger både for å sortere ut matavfall og for å øke materialgjenvinningen i Midt-Norge iht. nye krav fra sentrale myndigheter og EU. Dersom det blir besluttet å realisere prosjektet vil Sesam Ressurs AS omdannes til et utbyggings- og driftsselskap.

Sesam-samarbeidet representerer 74 kommuner med ca. 600 000 innbyggere. I disse 74 kommunene er det 10 renovasjonsselskap som vil ved oppstarten til å levere ca. 92 000 tonn med rest-, mat- og plastavfall til det planlagte ettersorteringsanlegget.

EU stiller krav - om minst 55 % materialgjenvinning i 2025, 60% i 2030 og 65 % i 2035. Nasjonal målsetting omfatter i tillegg 50 % materialgjenvinning i 2020. Kravet gjelder husholdningsavfall og husholdningslignende næringsavfall. Flere av kommunene er i dag et stykke unna målsettingen for 2020.

Samtidig kommer det langt strengere krav på materialgjenvinning fra emballasjedirektivet;

<i>Emballasje</i>	<i>2025</i>	<i>2030</i>	<i>Status (Norge)</i>
Plast	50%	55%	38%
Jernholdig metall	70%	80%	79%
Aluminium	50%	60%	79%
Tre	25%	30%	9%
Glass	70%	75%	88%
Papir, Kartong, Papp	75%	85%	82%

For å klare målene for materialgjenvinning er det nødvendig å kildesortere matavfallet i tillegg til å ettersortere alt restavfall for å få ut gjenvinnbare avfallstyper.

Sesam-selskapene har tatt mål av seg til å klare kravet om 55 % innen 2025. Det vil være utfordrende å nå det nasjonale målet om 50 % i 2020, men målet kan nås i 2022 med et ettersorteringsanlegg. Et ettersorteringsanlegg vil være et av flere tiltak for å kunne oppnå gjenvinningsmålene framover.

Gjennom arbeidet med skisseprosjekt og forprosjekt har det hele tiden vært et krav at et slikt anlegg skulle kunne håndtere restavfall fra husholdningene både med mat i egne poser og restavfall uten mat.

2 Evaluering og anbefaling av teknologi for ettersorteringsanlegget Sesam Ressurs

En vurdering av fem ulike løsninger for sortering av husholdningsavfall for Sesam ble vurdert opp mot gitte evalueringskriterier. Basert på dette kommer ettersorteringsalternativet NIR- total ut som beste løsning.

2.1 Alternativene

2.1.1 Alternativ 1: Trebeholder-løsning

Dette er den mest utbredte løsningen i Norge i dag. Den består av en beholder for papir/papp, en beholder for matavfall, en beholder for restavfall og en plastsekk for plastemballasje. Mengde sortert materiale og kvaliteten på dette er avhengig av hvor godt innbyggerne sorterer.

2.1.2 Alternativ 2 og 3: Posesortering

Norges første posesorteringsanlegg driftes av SHMIL. Dette er en relativt utbredt løsning, og er blant annet tatt i bruk av Oslo kommune. Den er på samme måte som alternativ 1 avhengig av innbyggernes kildesortering for å oppnå gode resultater. Poseinnsamling krever ettersortering av grønne (matavfall), grå (restavfall) og blå (plastemballasje) poser ved et sorteringsanlegg. Alternativ 2 er løsning med fargekamera og mekaniske utslagere, mens alternativ 3 er med bruk av NIR teknologi og bruk av trykkluft for utsortering.

2.1.3 Alternativ 4: NIR-total

Dette er i utgangspunktet både en kildesorteringsløsning og en ettersorteringsløsning. Alle dagens kildesorteringsløsninger videreføres, med unntak av plast, og i tillegg vil det bli kildesortering av matavfall i grønne poser for de som ikke har egen dunk for matavfall. Den største forskjellen fra andre alternativer er at ulike typer emballasje sorteres ut fra restavfallet i et ettersorteringsanlegg ved hjelp av maskiner. Erfaringer fra tilsvarende anlegg viser at dette gir bedre resultat og større mengde materialgjenvinnbar emballasje, særlig plastemballasje.

2.1.4 Alternativ 5: NIR-total pluss vaske- og ekstruderingsanlegg for plast

Dette er som alternativ 4 med et tillegg at det bygges et eget vaskeanlegg for plast. Dette vil gi bedre betalt for gjenvunnet råstoff.

2.2 Evaluering og anbefaling

Alle alternativene ble vurdert opp mot følgende kriterier:

- Miljøgevinst
- Renovasjonsgebyr
- Kostnadseffektivitet
- Brukervennlighet
- Fleksibilitet i løsning
- Pålitelighet og robusthet i løsningen

Basert på disse kriteriene anbefales alternativ 4, NIR-total. Sesam har valgt en løsning der vi kombinerer kildesortering (alternativene 1, 2 og 3) med ettersorteringsanlegg.

NIR-teknologien har vært benyttet av Romerike Avfallsfordeling IKS (RoAF) i mer enn 4 år, og resultatene derfra er gode. IVAR-anlegget i Stavanger har også valgt denne teknologien, her startes prøvedrift høsten 2018.

Sesam har i dette prosjektet besluttet å ikke gå videre med vaske- og ekstruderingsanlegg tilknyttet etter sorteringsanlegg for plast. Forprosjektrapporten fra Mepex viser at dette trolig ville ha gitt en bedre økonomi i anlegget. Sesam vurderer dette som vesentlig risiko, som er uaktuell i dette prosjektet. Det tas høyde for at det skal være mulig å koble til et slikt anlegg ved en senere anledning om ny risikovurdering tilsier noe annet.

Det kommer stadig nye teknologier som kan ettersortere restavfall, og nye metoder vil bli introdusert. Derfor vil anbudsprosessen sikre at best tilgjengelig teknologi vil benyttes for utsortering av forskjellige plastfraksjoner, blandet papir, pluss magnetiske og ikke magnetiske metaller.

2.3 Kvalitetssikring av evalueringen

For å kvalitetssikre evalueringen har Sesam benyttet følgende underlag:

1. DNV-rapporten for RoAF fra 2011, som ser på følgende områder:
 - Miljøgevinst
 - Renovasjonsgebyr
 - Investering
 - Brukervennlighet
 - Fleksibilitet
 - Robusthet
2. Rapport fra 2011 for RoAF fra EUG GmbH & C C Plus – Coach Consult i Tyskland som ser på:
 - Lay-out og utstyr
 - Massebalanse og utsorterte fraksjoner
 - Investeringsberegninger
 - Markedspriser for utsorterte fraksjoner
3. Multiconsult har gjennomført en egen tredjepartsgjennomgang av forprosjektrapport fra Mepex.

Rapportene konkluderer med at alternativ 4, NIR-total, var best tilgjengelig teknologi.

2.4 Kommentarer fra Multiconsult AS

Multiconsult AS har kvalitetssikret forprosjektrapporten, og har oppsummert dette i 5 punkter. Kommentarer fra Mepex AS står i kursiv:

1. Forventet mengde matavfall fra Trondheim bør økes fra 35 til 40 kg/innbygger, år.
 - *Dette er nå lagt inn i beregningene*
2. Markedsprisene er realistiske, men usikkerhet rundt renheten.
 - *Det er benyttet priser som RoAF har oppnådd i markedet i august 2018. Dette betyr at kvaliteten på utsorterte avfallstyper hos RoAF er vurdert til å være god nok. Det er derfor ikke relevant å endre disse forutsetningene for prisingen.*
3. Fare for at fraksjoner kan bli faset ut pga. endret lovgivning eller markedsmessige forhold. Spesielt er plast politisk fokusert.
 - *Fare for utfasing av fraksjoner er absolutt til stede. Enkelte land forbyr nå bruk av plastposer. En økning i mengdene HDPE og PP vil imidlertid kompensere for det man mister ved mindre mengde PE folie. Også design for gjenvinning vil kunne øke mengden som kan gjenvinnes. Vi har derfor ikke justert de forutsetninger som er lagt til grunn, men visualisert dette i inntektsdelen av usikkerhetsanalysen.*
4. Risiko for slitasje på bygg og maskiner er satt noe lav og levetiden for høy. Det anbefales at man drøfter/vurderer disse forutsetningene på nytt.

- *Levetiden for anlegget er satt til 20 år. Dette vil med de avfallsmengder som er beregnet i perioden tilsvare 53 000 timer total driftstid. Vi vet at utstyret kan klare minimum 75 000 timer. Vi har også benyttet 10 års levetid på roterende utstyr (kvern, poseåpnere etc.) og rullende maskineri. Vi mener derfor at 20 år kan forsvares som avskrivningstid, noe også RoAF og IVAR benytter.*
 - *Multiconsult nevner at vedlikeholdskostnadene bør være i området 3-4% av investeringen. Dette er tilfelle for forbrenningsanlegg som driftes mer enn 8.000 timer pr. år, mens sorteringsanlegget til Sesam Ressurs AS skal driftes ca. 2500 timer pr. år i gjennomsnitt. RoAF har et budsjett i 2018 på MNOK 2 i vedlikeholdskostnader for prosessanlegget. Dette tilsvarer 0,9% av investeringen. I økonomiberegningene for Sesam Ressurs AS er det benyttet MNOK 2,7 for tilsvarende. Imidlertid øker vedlikeholdet jo eldre anlegget blir. Vi har derfor vurdert dette på nytt og øker vedlikeholdskostnadene gradvis til MNOK 4,25 når vi nærmer oss 20 år. Gjennomsnittlig utgjør dette 1,5% av investeringen.*
5. Det står ikke noe i rapporten om hvordan risikoen for brann skal håndteres.
- *Brannbekjempelse er en del av bygget, og håndteres derfor av Rambøll. Bygget vil utstyres med automatisk varsling, helsprinkling, samt automatisk brannkanon i mottakshaller. Dette er den mest moderne og omfattende utrustning som benyttes i nye anlegg i dag.*
6. Etablering av et ettersorteringsanlegg for restavfall vil øke materialgjenvinningsgraden for husholdningsavfall, særlig for plast.
- *Mepex er enig med denne konklusjonen og dette er bekreftet i de beregninger som er utført.*

3 Avfallsmengder

Totalt vil innbyggerne i Sesam-regionen generere ca. 245 000 tonn husholdningsavfall i 2022. I dag blir i gjennomsnitt 36% (ca. 88 000 tonn) av dette materialgjenvunnet.

Det er beregnet at nærmere 92 000 tonn med rest-, plast- og matavfall fra henteordningen vil bli behandlet av Sesam-anlegget. Matavfallet kommer bare fra de grønne posene i restavfallsdunken hos TRV. Øvrige selskap vil innhente matavfallet i egne dunker.

Ettersorteringsanlegget til Sesam vil så sortere ut 23 000 tonn med gjenvinnbare avfallstyper. Dette er 25% av alt avfallet som blir levert inn til anlegget og 9% av det totale husholdningsavfallet i regionen.

- 5 250 tonn folieplast
- 4 000 tonn hardplast i 4 forskjellige avfallstyper
- 4 000 tonn blandet papir
- 1 500 tonn magnetisk metall
- 1 250 tonn ikke magnetisk metall
- 7 000 tonn matavfall fra TRV

I tillegg vil det bli kildesortert 9 000 tonn (4%) matavfall som går direkte til sluttbehandling.

Sesam-regionen oppnår med dette en materialgjenvinning på gjennomsnittlig 49% (120 000 tonn) av det totale husholdningsavfallet (ca. 245 000 tonn) i regionen.

De 10 renovasjonsselskapene har alle forskjellige utgangspunkt, hvor de som kildesorterer mat i dag har høyest materialgjenvinningsgrad.

<u>Renovasjonsselskap</u>	<u>Avfall pr innbygger (kg)</u>	<u>Status pr i dag (%)</u>	<u>Etter innføring av matfallsdunk (%)</u>	<u>Med ettersortering (%)</u>	<u>Økning Ettersortering (%)</u>
Innherred Renovasjon	476	49	49	51	2
Midtre Namdal Avfallsselskap	395	48	48	54	6
Steinkjer kommune	394	39	39	44	5
Søndre Helgeland Miljøverk	491	36	36	40	4
Kildesorterer i dag mat i egen dunk	453	45	45	49	4
Envina	402	28	41	49	8
Fjellregionens Interkommunale Avfallsselskap	540	43	55	62	7
Fosen Renovasjon	575	31	42	50	8
HAMOS Forvaltning	636	30	40	46	6
Nordmøre interkommunale avfallsselskap	457	27	40	48	8
Vil innføre kildesortering av mat i egen dunk	525	31	42	50	8
Trondheim Renholdsverk	366	30	30	47	17
Vil innføre kildesortering av mat i grønne poser	366	30	30	47	17
Sesam Regionen	446	36	40	49	9

Tabellen over viser at det er forskjeller på hvilken effekt ettersorteringsanlegget har for de ulike selskapene. Det er flere årsaker til dette, men de viktigste er:

- Utsortering av mat: TRV som leverer matavfall til Sesam vil få en vesentlig økning i materialgjenvinningsgrad som følge av anlegget.
- Ulik total avfallsmengde: Gitt at to selskap leverer samme mengde til Sesam og får sortert ut lik mengde gjenvinnbare avfallstyper, vil økt materialgjenvinningsgrad øke vesentlig mer for selskapet som har lav total avfallsmengde (liten nevner) vs. selskapet som har høy total avfallsmengde.
- Ulike restavfallsmengder som levers til Sesam: Gitt at et selskap er flink til å kildesortere i utgangspunktet og dermed leverer små mengder til Sesam, vil mengde ekstra utsortering bli liten, og vil gi lavere materialgjenvinningsgevinst vs. et selskap som leverer større mengder.

Levering til forbrenning av restavfall er den største kostnaden for Sesam. Om restavfallsmengden over 60 mm bearbeides videre i en kvern og presses i baller kan denne avsettes i det åpne marked som høyverdig forbrenningsfraksjon, og med en kostnad som er 1/3 lavere. En slik høyverdig forbrenningsfraksjon kan erstatte fossile energikilder. Det er satt av plass på tomten for et tilbygg for en slik mulig etterbehandling. Investeringsbehovet vil være ca. MNOK 45, og besparelsene er estimert til MNOK 6 årlig. Dette er ikke en del av prosjektet, men viser en av mulighetene for videreutvikling av anlegget.

Sesam ønsker å bidra til utvikling og utprøving av nye metoder derav videre behandling av finstoff mindre enn 60 mm. Dette vil kunne medføre utsortering av ytterligere 18 000 tonn organisk materiale til biogass/kompost produksjon. Dette vil kunne bedre materialgjenvinningen i anlegget betydelig. Det vil kunne bidra til å sikre oppnåelse av framtidige mål. Et preliminært estimat på ca. MNOK 60 har blitt utført av Mepex AS.

4 Lokalisering

Som en del av første fase av prosjektet ble det gjort en undersøkelse hvor et ettersorteringsanlegg best kunne lokaliseres. Følgende 5 kriterier ble lagt til grunn ved oppstarten medio 2014:

- Minst mulig total transport av avfallet fra renovasjonsselskapene.
- Kort og god adkomst fra hovedvei. Primært E6, men også E39 ble sett på som aktuell.
- Tomt må være avklart i kommuneplanens arealdel. Regulert industritomt er en fordel, men ikke et krav.
- Minimum 20 daa til disposisjon.
- Boligbebyggelse bør være minst 200 meter unna.

For å sikre minst mulig samlet transport og dermed også sikre den totalt beste økonomiske og miljøvennlige løsning, besluttet Sesam å legge anlegget til Trondheimsregionen (maks. 30 km fra Trondheim sentrum).

Trondheimsregionen ble valgt fordi:

- 40% av restavfallet kommer fra Trondheim,
- 22% kommer nordfra
- 38% kommer sørfra.

Sesam har vurdert 16 lokasjoner i det aktuelle området og det har vært møter med planmyndighetene i 4 kommuner i tillegg til interkommunalt plankontor for Trondheimsregionen. Det har også vært møter med private tomteeiere og Trondheim kommune har fått utført en prisundersøkelse av Norion Næringsmegling AS våren 2017.

Sesam besluttet å utrede de to områdene som de mente var best egnet til formålet:

- Sveberg
- Heggstad Søndre

Begge områdene oppfyller de 5 kravene som ble lagt til grunn i 2014. Sesam valgte Heggstad Søndre fordi det ble tatt utgangspunkt i at Trondheim kommune kunne bistå til en bedre finansiering av anlegget. I tillegg ville dette medføre minst transport av avfall. Beparelse for Sesam er samlet sett estimert til ca. MNOK 5 pr år.

Sesam har i møte med Eierskapsenheten i Trondheim kommune, fremmet ønske om at selskapet etter enerettsperiodens utløp skal kunne innløse hele anlegget til en på forhånd avtalt sum. En slik kontrakt kunne inneholde klausul om gjenkjøpsrett for Trondheim kommune ved opphør av aktiviteten.

Sesam har som alternativ løsning foreslått å erverve tomt og stå for utbyggingen selv.

Eierskapsenheten har på sin side meddelt at det ikke er aktuelt for Trondheim kommune å selge tomten eller bygget som stilles til disposisjon i driftsperioden.

Eierskapsenheten har derimot tilbudt å finansiere og bygge et produksjonslokale iht. spesifikasjoner fra Sesam, for så å leie ut dette til selskapet iht. følgende prinsipp:

1. *Grunnlaget for de økonomiske forpliktelsene i leieavtalen er at Trondheim kommune ikke skal gjøre profitt på leieforholdet, men få dekning for sine kostnader etter et selvkostprinsipp.*

2. Leien er beregnet etter prinsippet at bygget med eventuelle påkostninger skal nedskrives over leieperioden på 20 år. Tomten nedskrives ikke, men det belastes en rentekostnad på estimert markedsverdi.
3. Hvis leietaker ønsker å forlenge leieperioden etter de første 20 årene, skal det skrives en ny avtale. Under forutsetning at enerettstildelingen opprettholdes etter 20 år, og det ikke trengs påkostninger på bygget, vil dette kunne gjøres til gjenværende faktiske årlige kostnader i tillegg til rentekostnader på markedsverdien på tomten. Det forutsettes at selvkostprinsippet videreføres.
4. Hvordan Sesam Ressurs AS i samspill med Trondheim kommune skal gå fram for å gjennomføre oppgraderinger/utvidelser på bygg og tomt underveis i leieperioden må kontraktsfestes i hvert enkelt tilfelle. Som eier av eiendommen må tiltak godkjennes og eventuelt gjennomføres av Trondheim kommune. Ved større investeringer på eiendommen vil det være behov for politisk godkjenning.

Det skjer mye utvikling innen avfallsbransjen, også for sorteringsteknologien. Dette medfører at det må sikres fleksibilitet både for bygg og produksjonsutstyr så lenge aktiviteten pågår. Sesam vil forhandle frem en avtale om tomt/bygg på Heggstad Søndre med Trondheim kommune.

Alternativt kan Sesam gå til en eiendomsutvikler for å forhandle frem en avtale om kjøp av tomt og leie av bygg ved en annen lokasjon som for eksempel Sveberg i Malvik kommune. For å kunne gjøre dette må Sesam skaffe finansiering selv på samme måte som for prosessanlegget og vil pådra seg ekstra årlige transportkostnader på ca. MNOK 5 (transport nedstrøm er ikke hensyntatt).

5 Håndtering av matavfall

Fire renovasjonsselskap kildesorterer matavfallet i dag og leverer dette avfallet til Ecopro AS for materialgjenvinning:

- Innherred Renovasjon IKS (IR) – Har en eierandel i Ecopro AS på 28%
- Midtre Namdal avfallsselskap IKS (MNA) – Har en eierandel i Ecopro AS på 17%
- Steinkjer Kommune (SEKOM) – Har en eierandel i Ecopro AS på 10%
- Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) – Har en eierandel i Ecopro AS på 18%

Fem renovasjonsselskap har besluttet å kildesortere matavfallet i egen dunk, og beslutter selv hvordan de skal materialgjenvinne dette:

- Envina IKS
- Fjellregionens Interkommunale Avfallsselskap AS (FIAS)
- Fosen Renovasjon IKS (FOSEN Ren)
- Hamos Forvaltning IKS (HAMOS) – Har en eierandel i Ecopro AS på 10%
- Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap IKS (NIR Ren)

(Utover nevnte eiere i Ecopro AS eier Helgeland Avfallsforedling IKS (HAF) de resterende 17%.)

TRV er per i dag den eneste som har planlagt å kildesortere matavfallet i en grønn pose som så skal legges i restavfallsdunken for utsortering i ettersorteringsanlegget. For å dekke merkostnader med utsortering, transport og behandling av matavfallet vil leveranser fra TRV ha en noe høyere behandlingsavgift enn de som leverer uten matposer.

Sesam har estimert at ca. 7 000 tonn kildesortert matavfall i grønne poser vil bli levert fra TRV i 2022. For å kunne materialgjenvinne dette må selskapet sende det videre for produksjon av biogass og/eller gjødsel.

Alternativene for Sesam er enten å gi enerett til Ecopro AS for dette kildesorterte matavfallet, eller legge materialgjenvinningen av det ut på anbud. Ved en anbudsprosess er Ecopro AS forhindret fra å gi tilbud fordi

leveranser på anbud er å anse som næringsleveranser. En så stor mengde som det her er snakk om vil gå langt ut over den andelen næringsleveranser Ecopro har lov til å håndtere. En undersøkelse av den mulige kostnaden ved å legge materialgjenvinningen av matavfallet ut på anbud, sammenlignet med enerett til Ecopro AS ble utført og resultatet er i tabellen under. Tabellen er basert på indikative skriftlige tilbud fra Ecopro AS og Biokraft AS i juni 2018.

<u>Leverandør</u>	<u>Kostnad inkl. transport</u>	<u>Materialgjenvinning</u>	<u>Vurdering</u>
Ecopro AS	NOK 1 140	94%	Lang erfaring
Biokraft AS	NOK 1 345	90%	Kort erfaring

Prisen fra Ecopro AS kan bli redusert med NOK 100 til NOK 1 040 om alle renovasjonsselskapene som begynner med kildesortering av mat i egen dunk leverer til Ecopro AS. Sesam anbefaler at Ecopro AS blir brukt til håndtering av matavfallet fra Sesamselskapene.

Sesam vil ved en eventuell enerettstildeling bli ansvarlig for å finne den beste og mest robuste behandlingsløsningen for alle utsorterte fraksjoner, inklusiv matavfall.

6 Enerettstildeling av husholdningsavfall til Sesam Ressurs AS

Innsamling og behandling av husholdningsavfall er et kommunalt ansvar og Sesam må tildeles enerett på usortert restavfall fra de selskapene som deltar, med vilkår om at driften skjer til selvkost. Enerett må tildeles Sesam Ressurs AS for en periode på 20 år frem til 31. desember 2041.

En eventuell forlengelse av eneretten må skje gjennom omforent enighet mellom eierne.

7 Investering og finansiering av prosessanlegg

Sesam har beregnet at et prosessanlegg for ettersortering av rest-, plast- og matavfall vil koste MNOK 265.

På bakgrunn av dette har Sesam vært i kontakt med forretningsbanker for å innhente og forhandle om finansiering. Resultatet av dette er at Sesam har fått indikativt tilbud om fullfinansiering av prosessanlegget over 20 år til en rente lik NIBOR 3 pluss 0,8%. Medio august er dette en rente på ca. 1.8%. For å kunne sikre et slikt lån krever bankene avtaler om enerett i 20 år.

Den årlige kapitalkostnaden for Sesam er MNOK 21.

8 Investering og leie av tomt, bygg og infrastruktur

Rambøll og Trondheim kommune har sammen med Sesam utarbeidet en kostnadskalkyle for bygg, tomt og infrastruktur. Den totale kostnaden for prosjektet uten prosessanlegg og tomt er per august 2018 estimert til MNOK 271. I tillegg kommer kostnaden på tomt som er estimert til MNOK 45. Infrastrukturen for Heggstad Søndre trenger å bli oppdatert, og dette er estimert til MNOK 61, hvor Sesam sammen med alle andre leietager på området vil absorbere kostnadene gjennom leien.

Trondheim kommune foreslår at Trondheim Eiendom vil være ansvarlig for forvaltning og vedlikehold av bygg, tomt og infrastruktur. Eierskapsenheten i Trondheim kommune vil være ansvarlig for leiekontrakten og se til at

vedtak om nødvendige oppgraderinger og videreutvikling av bygg, tomt og infrastruktur blir gjennomført som avtalt.

Sesam vil være ansvarlig for renhold og drift (vaktmestertjenester).

Det er beregnet at den årlige leien vil bli MNOK 26 basert på kostnadene nevnt over. I samtaler med forretningsbankene om finansiering av prosessanlegg har de tilbudt også fullfinansiering av hele prosjektet på samme vilkår (MNOK 580).

9 Driftsinntekter

Sesam vil ha to kilder til inntekter utenom den behandlingsavgiften som renovasjonsselskapene må betale per tonn avfall levert til anlegget:

- Tilskudd for plast fra Grønt Punkt Norge
- Salg av fraksjoner på det åpne markedet

Sesam planlegger å selge forskjellige plasttyper, blandet papir, samt magnetisk og ikke magnetisk metall på det åpne markedet. Inntektene vi har lagt inn i beregningene er priser fra august 2018 da det ikke finnes gode analyser på hvordan markedet vil utvikle seg. Prisene i markedet er i dag historisk lave for plast.

Grønt punkt Norge betaler i dag NOK 1 300,- per tonn sortert plast.

Sesam har estimert de årlige inntektene utenom behandlingsavgift til MNOK 21, hvor tilskuddet fra Grønt Punkt Norge står for omtrent halvparten.

10 Kjøp av varer og tjenester

De største kostnadene for Sesam er relatert til transport, etterbehandling og sluttbehandling av avfallet.

Det er beregnet at den årlige kostnaden for forbrenning er MNOK 48, biogassproduksjon MNOK 7 og for transport MNOK 12.

11 Driftskostnader

Driftskostnadene er beregnet til MNOK 18 hvor lønnskostnadene omtrent er halvparten og resten er relatert til drift og vedlikehold.

12 Gebyrer og abonnementskostnader

	Anlegg for avfall uten mat		Anlegg for avfall med mat		Hele anlegget	
	Inntekter (MNOK)	Utgifter (MNOK)	Inntekter (MNOK)	Utgifter (MNOK)	Inntekter (MNOK)	Utgifter (MNOK)
Driftsinntekter	21	-	0	-	21	-
Salg av avfallstyper						
Driftsinntekter	99	-	11	-	110	-
Behandlingsavgift						
Kjøp av varer og tjenester	-	60	-	7	-	67
Kapitalkostnader	-	18	-	2	-	20
Anlegg						
Leie av tomt, bygg og infrastruktur	-	25	-	1	-	26
Driftskostnader	-	17	-	1	-	18
Sum	120	120	11	11	131	131
Resultat	0	0	0	0	0	0

For beregninger av behandlingsavgift for husholdningsavfallet skal selvkostveilederen følges. Summerer man inntektene og kostnadene må MNOK 110 dekkes av behandlingsavgiften. MNOK 11 av dette er relatert til behandling av avfall inneholdende mat, og de resterende MNOK 99 er relatert til avfall uten mat. TRV planlegger å levere avfall inneholdende mat og de må da absorbere alle kostnadene relatert til avfallshåndtering med mat.

Siden Sesam Ressurs AS leverer kommunale tjenester, og følger selvkostprinsippet, må underskuddet dekkes av en behandlingsavgift som renovasjonsselskapene betaler per tonn avfall levert inn til anlegget. Behandlingskostnaden er inklusiv transport fra omlastningspunkt til ettersorteringsanlegget. Det er beregnet at behandlingskostnaden per tonn for renovasjonsselskapene blir:

- NOK 1 080, for avfall uten mat
- NOK 1 380, for avfall med mat (herav utgjør kostnadene relatert til behandling av matavfall NOK 300)

Renovasjonsselskapene dekker sine økte kostnader ved en beregnet økning av prisen per gjennomsnittsabonnement per år med:

- NOK 85, for avfall uten mat
- NOK 195, for avfall med mat (herav utgjør kostnadene relatert til behandling av matavfall NOK 110)

13 Lik behandlingsavgift

Lik behandlingsavgift betyr at Sesam er ansvarlig for inntransport av avfallet fra den enkelte eier/selskap til samme pris. Lik pris for like tjenester har vært en forutsetning for prosjektet. Dette har vært en av suksessfaktorene i tilsvarende samarbeidsprosjekt. Sesam ønsker å benytte denne muligheten fordi det gir en

vinn-vinn-situasjon for samtlige eiere. Videre er det en forutsetning at Sesam besørger selve transporten, jfr. Arntzen deBesche, datert 26.02.18.

Deltakerne har mulighet til å bygge et mindre anlegg med nedskalert kapasitet men med de samme sorteringsmulighetene. Driftskostnader for et eget anlegg er for TRV beregnet til MNOK 70 per år. Til sammenligning vil TRVs andel av driftskostnaden for Sesam være MNOK 51. De sparer altså MNOK 19 årlig ved å samarbeide med de andre renovasjonsselskapene i regionen. Andre selskaper vil se tilsvarende besparelser.

14 Usikkerhetsanalyse

Det er benyttet Monte Carlo-metoden for å simulere usikkerheten. Simuleringen baserer seg på usikkerhetene som ligger i estimatene som er foretatt.

Usikkerhetsestimering for investeringene er beregnet som følger;

- P50: MNOK 563
- P85: MNOK 580

Ref. kapittel 8 er investeringene beregnet til MNOK 580. Det er dermed forventet at budsjettet vil holde med de angitte forutsetninger.

Usikkerhetsestimering for driften av anlegget er beregnet som følger;

- P50: MNOK 109
- P85: MNOK 110

Ref. kapittel 12 er sum kostnader for drift minus slag av avfallstyper beregnet til MNOK 110. Det er dermed forventet at budsjettet vil holde med de angitte forutsetninger.

P50 estimat: Det er 50% sannsynlig at estimatet ikke overskrides

P85 estimat: Det er 85% sannsynlig at estimatet ikke overskrides

15 Behov for egenkapital

Styret i Sesam Ressurs AS anbefaler at egenkapitalen i Sesam Ressurs AS blir satt til MNOK 30 inkl. egenkapitalen på MNOK 5,75 som allerede er innbetalt. Dette anses å være tilstrekkelig til å sikre nødvendig likviditet i selskapet.

16 Ledelse, organisering og gjennomføring av prosjektet

16.1 Tidsplan for beslutningsprosessen

Beslutningsprosessen er en kompleks koordinering av 74 kommuner og 10 renovasjonsselskaper. Trondheim kommune er kritisk i denne prosessen som reguleringsmyndighet, mulig samarbeidspartner på bygg og tomt.

Det er avgjørende at alle eier i Sesam Ressurs AS gjør likelydende vedtak innen utgangen av november 2018 for at framdriften skal kunne holdes.

16.2 Tidsplan

Det er viktig å bruke nødvendig med tid i oppstarten av slike prosjekter for å forankre de viktigste premissene og sikre at investeringsbeslutningen er riktig. Det samme gjelder også for detaljprosjekteringen og spesielt anskaffelsesfasen. Tidsplanen kan bli noe endret i løpet av prosjektet men det som er fast er:

- oppstart av detaljprosjekteringen i starten av 2019
- normal drift av anlegget fra slutten av 1. kvartal 2022.

16.3 Organisering

Ansvar for det totale prosjektet ligger hos Sesam med et aktivt styre og en operativ daglig leder. For å lede delprosjektet for prosessanlegget har Sesam etter en anbudsprosess engasjert Mepex AS, som er et av de mest erfarne firmaer i Europa, for prosjektering av ettersorteringsanlegg.

Sesam må etablere en organisasjon med riktig kapasitet og kompetanse til å gjennomføre utbyggingen innenfor vedtatte rammer.

Det vil bli utarbeidet et sentralt styringsdokument så fort som mulig før oppstart av detaljprosjekteringen som en beskrivelse på hvordan prosjektet skal ledes og styres iht. gjeldene beslutninger og krav.

17 Omdanning av selskapet

Dersom eierne vedtar å realisere ettersorteringsanlegget som foreslått, vil Sesam Ressurs AS bli omdannet til et driftsselskap. Selskapet vil da få ansvar for å gjennomføre utbyggingen innenfor vedtatte rammer, og å stå for driften av ettersorteringsanlegget. Denne endringen skal skje i henhold til inngått aksjonæravtale, datert 08.06.16, mellom dagens eiere.

18 Forslag til vedtak

1. [\[Representantskapet/styret/kommunestyret\]](#) vedtar, under forutsetning av at øvrige deltakere gjør likelydende vedtak, å delta i etableringen av et sentralt ettersorteringsanlegg for rest-, plast og matavfall fra husholdningene i Midt-Norge. Ettersorteringsanlegget gjennomføres innenfor en total kostnadsramme på 580 MNOK, inkludert tomtekostnader, teknisk infrastruktur, bygg, drifts- og produksjonsutstyr.
2. Ettersorteringsanlegget skal realiseres gjennom selskapet Sesam Ressurs AS, for å bidra til å nå mål for økt materialgjenvinning på en kostnadseffektiv måte.
3. Sesam Ressurs AS skal sørge for at ettersorteringsanlegget lokaliseres og finansieres, slik at det samlet sett gir best totaløkonomi for hver enkelt deltaker.
4. [\[Selskapets/kommunens\]](#) andel i Sesam Ressurs AS er satt til [\[xx %\]](#). Eierandelen er beregnet ut i fra de avfallsmengdene som den enkelte deltaker forventer å levere til ettersorteringsanlegget ved oppstart.
5. [\[Representantskapet/styret/kommunestyret\]](#) vedtar å delta i en kapitalutvidelse, med sin forholdsmessige andel på [\[kr XXX.XXX\]](#), hvor aksjekapitalen i Sesam Ressurs AS økes til totalt 30 MNOK.
6. [\[Representantskapet/styret/kommunestyret\]](#) beslutter å gi Sesam Ressurs AS enerett for ettersortering av rest- og plastavfall ([for TRV - også matavfall](#)) frem til 31.12.2041. Enerettstildelingen kunngjøres av den enkelte deltaker.

19 Vedlegg

1. Forprosjektrapport, Felles ettersorteringsanlegg Sesam Ressurs AS, Mepex, August 2018
2. Forprosjektrapport, Sesam: Forprosjekt bygg, tekniske anlegg og ekstern infrastruktur, Rambøll, August 2018
3. Beslutningsstøtte: Hvilken avfallssorteringsløsning er det beste valget for RoAF? DNV & Advansia, Februar 2011
4. Peer Review: RoAF waste sorting project, CC Plus & EUG GmbH, Januar 2011
5. Notat: Evaluering av rapport fra forprosjekt, Multiconsult, Mai 2018
6. Notat: Kommentarer til rapport vdr. evaluering av forprosjekt fra Multiconsult, Mepex, Juli 2018
7. Rapport: Resultat Usikkerhetsanalyse, Trondheim kommune, August 2018
8. Notat: Vedr.: Nye krav til økt materialgjenvinning i Norge, Mepex, Juni 2018
9. Aksjonæravtale, Sesam Ressurs AS, Juni 2017
10. Samarbeidsavtale, Sesam Ressurs AS, Juni 2017
11. Stiftelsesdokument, Sesam Ressurs AS, Juni 2017
12. Notat: Differensiering av Behandlingsavgift, Arntzen deBesche, Februar 2018
13. Notat: Nye eierandeler og innskudd til egenkapital for Sesam Ressurs AS, Sesam Ressurs AS, August 2018

Styret i Sesam Ressurs AS, Trondheim, 4. september 2018

Lars Skrøvseth
(styreleder)

Trygve Berdal
(styremedlem)

Ester Stølan
(styremedlem)

Jan Otto Saur
(styremedlem)

Geir Tore Leira
(styremedlem)

Frank Grønås
(styremedlem)

Erik Fenstad
(styremedlem)

Ola Sørås
(styremedlem)

Asle Hasselvold
(styremedlem)

Vedlegg 4 Framtidig avfallsløsning Fosen Renovasjon

Utredning avfallsløsning Fosen Renovasjon IKS

Versjonshistorikk

Rev.00 - 19.01.2018 – Lagt fram for styret i Fosen Renovasjon IKS
Rev.01 – 28.09.2018 - Inkludert alternative innføringstidspunkt –
for diskusjon med styret
Rev.02 – 24.10.2018 – Inkludert klimaberegning og anbefaling

Kapittel 1 Innhold

1.	Bakgrunn	2
2.	Dagens renovasjonsløsning	3
3.	Utsortering og behandling av matavfall	4
3.1.	Klimabesparelser ved utsortering av matavfall	6
4.	EU-krav/Myndighetskrav	7
5.	Kvalitativ vurdering av ulike tiltak	8
5.1.	Fordeler og ulemper med grønn pose vs egen dunk	8
6.	Materialgjenvinningsgrad	9
6.1.	Emballasjeavfall	9
6.2.	Matavfall	10
7.	Kostnadsberegninger	13
7.1.	Kostnadsberegning av grønn pose vs. egen dunk	13
7.1.1.	Oppsamlingsenheter (Dunk/sekk/poser)	13
7.1.2.	Innsamlingskostnader	14
7.1.3.	Omlastingskostnader	15
7.1.4.	Behandlingskostnader	15
7.1.5.	Resultater	16
7.2.	Kostnadsberegninger plastemballasje	17
8.	Alternative innføringstidspunkt for ny løsning	18
8.1.	Behandling matavfall	18
8.2.	Kostnadsberegning	19
8.3.	Vurdering av gjennomføring	19
8.4.	Oppsummert resultat	20
9.	Konklusjon	21

1. Bakgrunn

Fosen Renovasjon har fra selskapets opprinnelse levert restavfall med matavfall samlet til energigjenvinning.

I 2013 ble det startet et prosjekt som ser på mulighet for å bygge et ettersorteringsanlegg som kan sortere ut ulike fraksjoner fra restavfallet. Den totale utredningen og planleggingen av ett felles ettersorteringsanlegg er tidkrevende, og det vi ta flere år før et evt. anlegg er på plass. Per i dag er tidligst oppstart satt til 2021. Forprosjektet SESAM ble i utgangspunktet startet for å finne en god løsning for å sortere ut matavfall og plast. Den anbefalte løsningen fra skisseprosjektet var at matavfall skulle sorteres i grønne poser som skulle kastes i samme beholder som restavfallet. Deretter skulle de grønne posene sorteres ut på ettersorteringsanlegget. I tillegg skulle ettersorteringsanlegget sortere ut ulike plast-, papir- og metallfraksjoner fra restavfallet.

Årsaken til at det var ønskelig med grønn pose i restavfallet istedenfor egne dunk, er i hovedsak at man da slipper en egen dunk og sannsynligvis sparer innsamlingskostnader. Trondheim kommune har problemer med areal og av den grunn har de bestemt at de skal løse kildesorteringen med et todunksystem.

Med dette som utgangspunkt var Fosen Renovasjons plan å følge samme løsning som Trondheim og dermed slippe å sette ut ekstra beholder for matavfall. Analyser utført av andre selskap viser at innsamlingskostnader med en tredunkløsning ikke nødvendigvis blir dyrere.

Basert på dette er det ønskelig å utrede en tredunkløsning for Fosen Renovasjon. Dersom matavfallet sorteres ut i egen dunk vil noe av grunnlaget for deltagelse i SESAM ettersorteringsanlegg falle bort. Matavfallet vil da leveres direkte til biogassanlegg. "Potensialet" i restavfallet vil da hovedsakelig være plast, samt noe papir og metall. Dette vil bli vurdert i utredningen og vil omtales som utsortering av plastemballasje.

I tillegg ønsker representantskapet i Fosen Renovasjon å se på mulighet for utsortering av matavfall på et tidligere tidspunkt.

2. Dagens renovasjonsløsning

Pr i dag har Fosen Renovasjon IKS følgende avfallsløsning:

Henteordning:

- Restavfall (inkludert matavfall) hentes hver 2. uke (Totalt 26 tømminger hvert år)
- Blandet papir inkludert plastemballasje hentes hver 4. uke (Totalt 13 tømminger hvert år)

Avfallet hentes hjemme hos hver husstand med en komprimatorbil med ett kammer.

Bringeordning (returpunkt):

- Tekstiler
- Glass- og metallemballasje

Det er satt opp ca 20 returpunkt som tømmes av ekstern transportør.

Bringeordning (gjenvinningsstasjoner):

Resterende fraksjoner som metall, trevirke, hageavfall, farlig avfall etc. leveres på gjenvinningsstasjonene. Det er en stasjon i hver kommune.

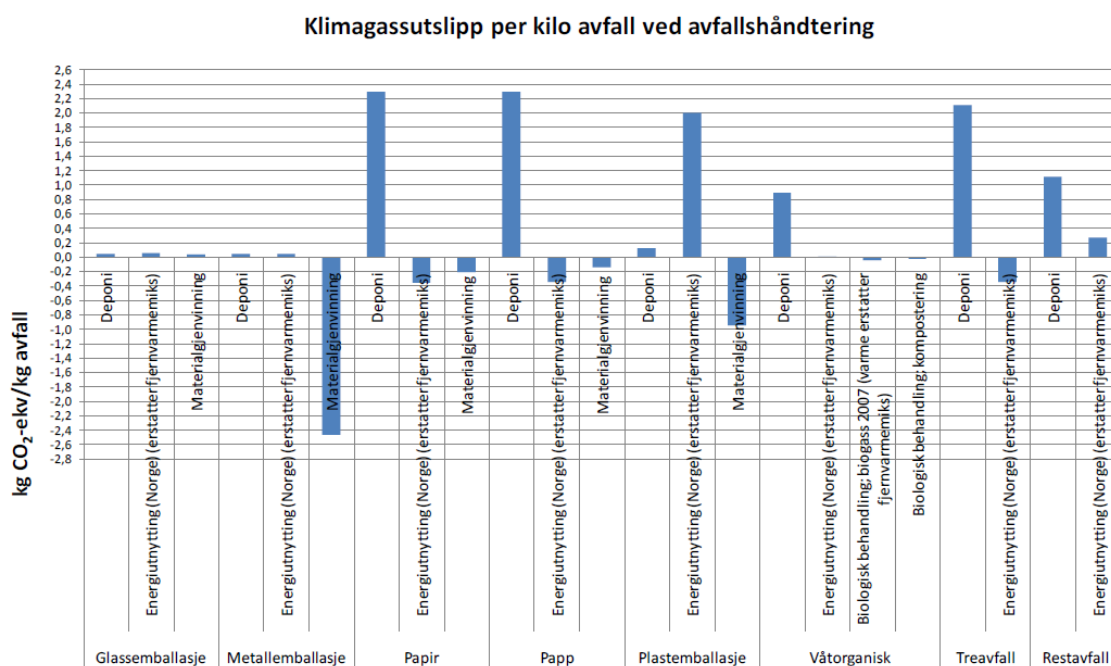
3. Utsortering og behandling av matavfall

Fosen Renovasjon har flere ganger vurdert om det er ønskelig å bli med som eier i Ecopro AS. Tilsvarende er det blitt vurdert om det er ønskelig å sortere ut matavfall for levering til materialgjenvinning.

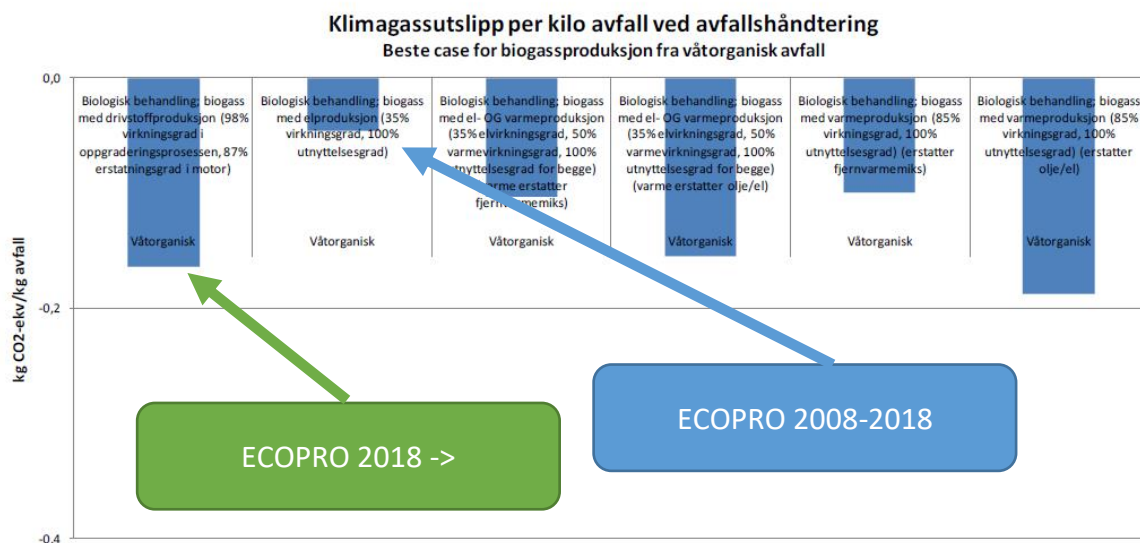
Dette er ikke dokumentert gjennom styreprotokoller eller representantskapsprotokoller, men er basert på samtaler med tidligere daglig leder og styreleder.

En av hovedårsakene til at Fosen Renovasjon ikke ble med som eier av Ecopro var at selskapet hverken sorterte ut matavfall eller hadde ansvar for slaminnsamling da prosjektet startet (2002). En annen årsak var risikovurdering av økonomien. Det ble vurdert som en usikker investering for et interkommunalt selskap. I ettertid kan det sies at det til dels var en riktig vurdering, da det er brukt store summer finansiert av renovasjonsgebyret til husstandene i eierkommunene. På en annen side kan en si at det er kommunenes oppgave å være med å utvikle nye løsninger.

En annen årsak var at den klimamessige gevinsten med biogassproduksjon av matavfall var svært liten. Klimaberegninger av Østfoldforskning viser at biogassproduksjon til energiutnyttelse gir en marginal klimagevinst sammenlignet med forbrenning av matavfall.

Detaljert inndeling:

Ecopro ble åpnet i 2008 og har fram til i dag produsert biogass og biorest. Biogassen er benyttet til elektrisitetsproduksjon. Bioresten er i større og større grad blitt utnyttet.

Studier fra Østfoldforskning viser at biogassproduksjon med elektrisitetsproduksjon gir en marginal klimagevinst.

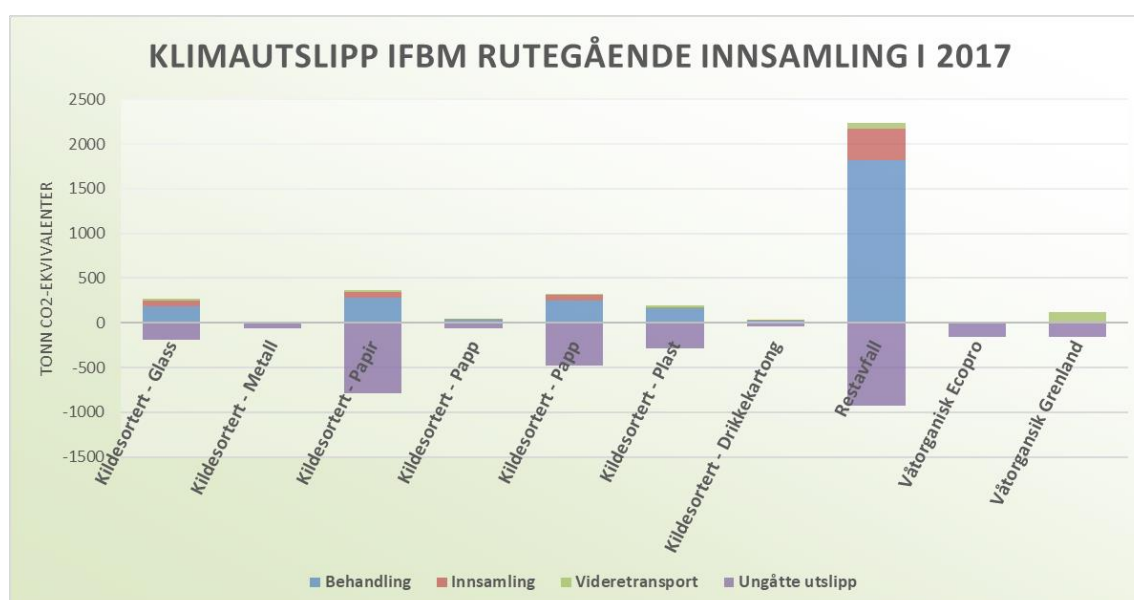
Ressursutnyttelse har blitt et stadig større fokusområde de senere årene og bevaring av bioresten fra matavfallet gir et positivt utslag i dette regnskapet. Viktige ressurser som fosfor og nitrogen fra matavfallet, kan føres tilbake til jordbruket.

I 2018 åpner Ecopro et nybygd oppgraderingsanlegg. Dette er et anlegg som fjerner CO₂ fra gassen og gjør den egnet som drivstoff. Dette vil gi en betydelig økning i klimaeffekten av behandlet matavfall.

3.1. Klimabesparelser ved utsortering av matavfall

Det er gjort en forenklet beregning av klimaregnskapet til Fosen Renovasjon som viser effekten av utsortering av matavfall. Ved utsortering av 1000 tonn matavfall pr år gir det en klimabesparelse på 160 tonn CO₂-ekvivalenter pr år. Eksisterende behandling hvor matavfallet er en del av restavfallet bidrar ikke matavfallet vesentlig på klimabelastningen. Dette skyldes at matavfall er organisk materiale og ved forbrenning regnes det som CO₂-nøytralt.

Avhengig av behandlingssted vil utslipp fra transporten variere. I figuren under er det vist to alternative behandlingsanlegg; Ecopro og Grenland. Gitt transport til Ecopro er det ikke lagt inn ekstra utslipp ifbm transport, da avstanden ikke er vesentlig lengre og man unngår bruk av ferge. Gitt transport til Grenland viser beregningen et årlig utslipp på 120 tonn CO₂ ekvivalenter.

4. EU-krav/Myndighetskrav

Siste informasjon angående sorteringskrav fra EU er som følger

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/forelopig-avtale-i-18.-time-i-trilogforhandlinger-om-ambisiost-avfallsregelverk-mot-2030-og-2035/id2582414/>):

- 17. desember 2017 var sjette runde med trilogforhandlinger om revidert avfallsregelverk, som er en del av EUs pakke om sirkulær økonomi. Etter 18 timer med forhandlinger lykkes Europaparlamentet, medlemslandene i Rådet og Europakommisjonen å komme frem til en foreløpig avtale.
- Den foreløpige avtalen må godkjennes av Rådet og Europaparlamentet før endelig regelverk publiseres. Det er ventet at dette vil skje relativt tidlig i 2018.
- Enigheten innebærer at 55 % av husholdningsavfall og lignende næringsavfall skal materialgjenvinnes i 2025, 60 % i 2030 og 65 % i 2035. Maks 10 % av dette avfallet skal deponeres i 2035.
- Videre er det enighet om at 65 % av emballasjeavfallet skal materialgjenvinnes i 2025 og 70 % i 2030. For undermålene for ulike typer emballasjeavfall er det stor variasjon i nivået på målene, fra 30 % materialgjenvinning for treemballasje i 2030 til 85 % for emballasje i papir og papp samme år. For plastemballasje er det enighet om et mål for 2030 på 55 %.
- Enigheten innebærer at det blir obligatorisk med utvidet produsentansvar for emballasje fra 2025, noe som reguleres av norsk forskrift om emballasjeavfall fra september 2017.
- Avtalen skal også innebære at det skal innføres løsninger for separat innsamling av bio-waste fra 31. desember 2023, og for tekstiler og farlig avfall fra husholdningene fra 2025.
- Rådet skriver på sine nettsider at enigheten innebærer bindende mål for avfallsforebygging, men her foreligger det ikke mer informasjon ennå.

Materialgjenvinningsgraden skal beregnes basert på definisjonen av municipal waste (forbruksavfall). Dette inkluderer alt avfall som skapes av husholdningene og samme type avfall fra næringsliv. Det inkluderer ikke bygge og rivningsavfall. Dersom denne definisjonen også skal gjelde i Norge, vil det ha stor betydning for beregningen av materialgjenvinningsgrad. Eksempelvis vil det meste av innsamlet trevirke ikke defineres som forbruksavfall i henhold til EUs definisjon.

5. Kvalitativ vurdering av ulike tiltak

I dette kapitlet er det sett på fordeler og ulemper med mulige tiltak for å sortere ut matavfall. Det er ikke sett spesifikt på fordeler og ulemper for utsortering av plastemballasje, da det er vurdert at ettersorteringsanlegg er eneste mulige løsning, gitt at prisen ikke blir for høy.

5.1. *Fordeler og ulemper med grønn pose vs egen dunk*

- Med grønn pose slipper man en ekstra beholder til hver husstand. Erfaringer fra andre selskap og fra egne drift viser at innføring av nye ordninger og spesielt nye dunker fører til motstand fra enkelte kunder. Vanligvis pågår dette en begrenset periode. Det forventes størst motstand fra kunder som har tilpasset avfallsskur o.l til dagens to-dunksystem. Det forventes at innføring av grønne poser vil gi mindre motstand, men det vil sannsynligvis ta lengre tid å få alle til å benytte de grønne posene.
- Med grønn pose er det enkelt å innføre ordningen til atypiske kundegrupper. Eks. hytteeiere, borettslag etc. Pr i dag har fritidseiendommer tilbud om levering av restavfall. Erfaringer på kildesorteringsprosjekt viser at det er vanskelig å oppdra alle fritidskunder til god sortering. Dersom noen kaster en fraksjon i feil beholder, vil det ødelegge kvaliteten på hele beholderen. Dette ødelegger dermed det kildesorterte avfallet fra de andre kundene. Med en løsning med grønne poser, vil dette problemet bli løst. Da vil de som ønsker å sortere på hytta gjøre det i grønn pose, mens de som vil kaste alt i restavfallet kan gjøre det uten at det ødelegger kvaliteten på det utsorterte matavfallet.
- Med grønn pose må avfallet håndteres skånsomt for at færrest mulig grønne poser skal ødelegges under innsamling og omlasting. Selv ved redusert komprimeringsgrad på bilene og i områder hvor avfallet ikke omlastes, er det en betydelig andel av posene som går i stykker.
- Erfaringstall fra andre selskap viser at man oppnår en høyere sorteringsgrad med egen dunk sammenlignet med grønn pose.

6. Materialgjenvinningsgrad

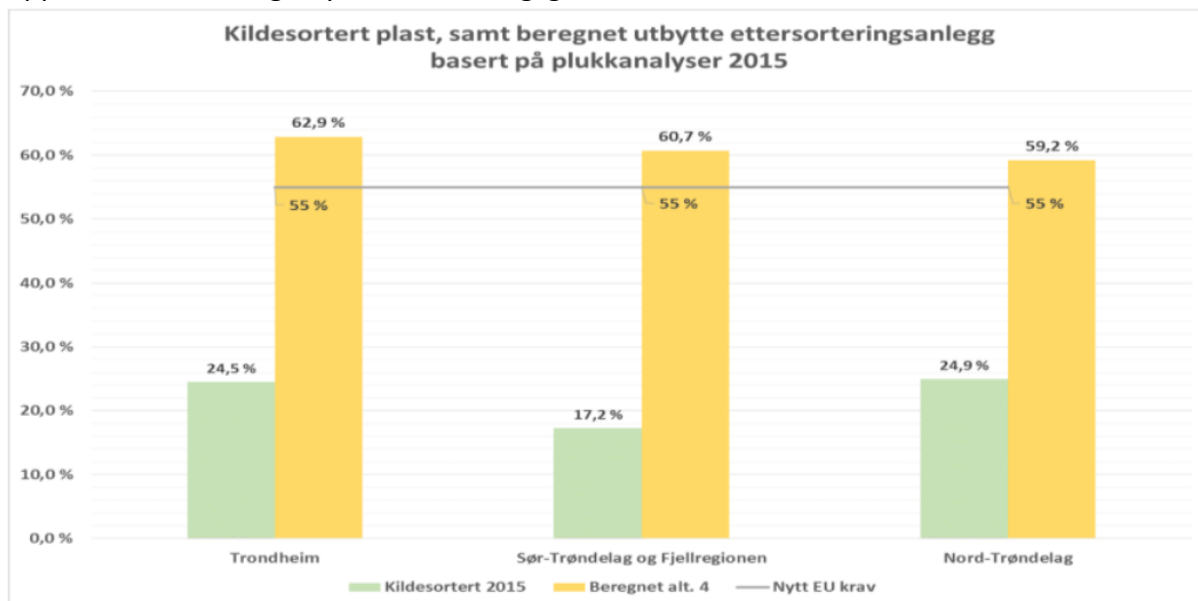
Basert på kravene som kommer fra EU må det settes inn tiltak for å øke materialgjenvinningsgraden til Fosen Renovasjon.

Det er ikke full enighet om avfallsdefinisjonene mellom EU og Norge. Det er uklarheter rundt hva som skal inkluderes i kravene. Dette går i hovedsak ut på om bygning og rivningsavfall fra private husholdninger skal inkluderes i beregningene. I Norge benyttes tradisjonelt mye trevirke. Når trevirke ender som avfall blir det sendt til energigjenvinning/forbrenning og er dermed med å trekke ned materialgjenvinningsgraden.

Uavhengig av hvordan dette vil bli definert i framtiden, vil det være behov for å sette inn alle de tiltak som gir høyest mulig økning i materialgjenvinningsgrad. Dagens materialgjenvinningstall for Fosen Renovasjon er på ca 31% basert på total mengde avfall. Dersom vi holder trevirke utenfor øker denne til ca 35%. dette viser at uavhengig av definisjon, må vi øke gjenvinningsgraden vesentlig.

6.1. *Emballasjeavfall*

I dag sorterer vi ut ca 20% av emballasjen, og med et ettersorteringsanlegg vil vi kunne ta ut over 60% (ref. alternativ 4 i figur under). Fosen Renovasjon har hatt tilbud om utsortering av plastemballasje siden 2009. Selskap som har hatt utsortering av plastemballasje i over 20 år oppnår ikke vesentlig høyere utsorteringsgrad.

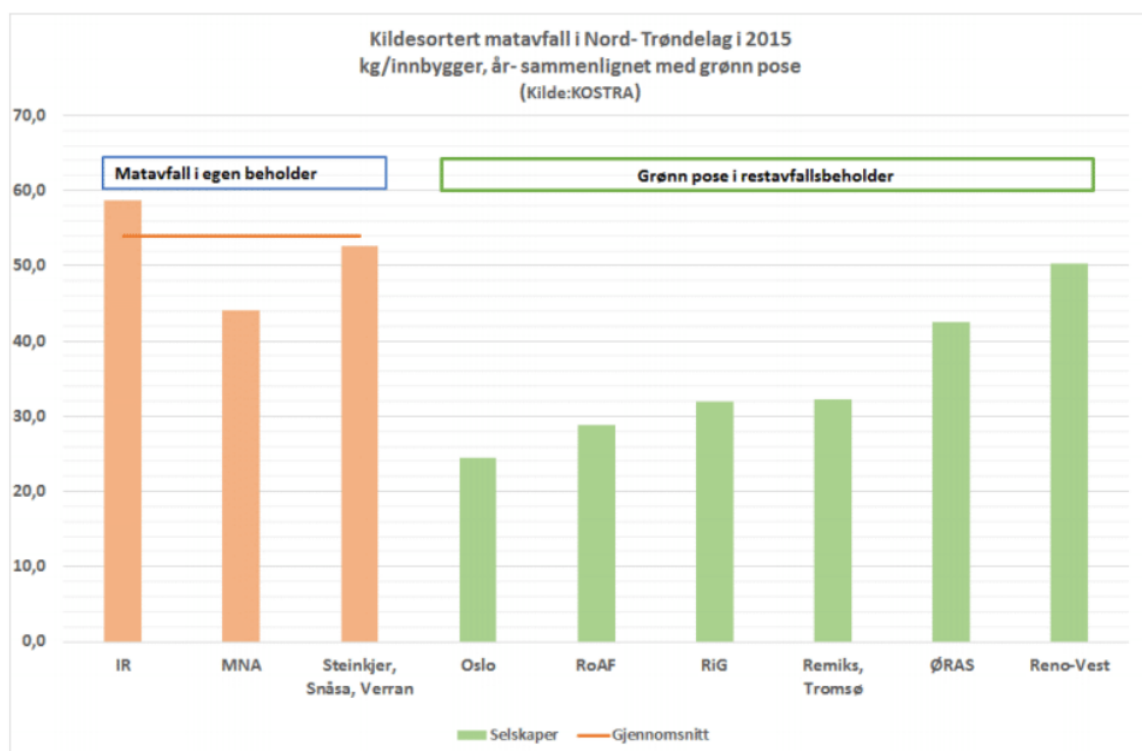
For å nå målene om utsortering av emballasje (55%), er det vanskelig å se annen mulighet enn et ettersorteringsanlegg.

Basert på figuren over er det også naturlig å konkludere med at dagens kildesorteringsløsning for plastemballasje kan utfases når ettersorteringsanlegget tas i bruk.

6.2. Matavfall

Ett av kravene som kommer fra EU er pålegg om utsortering av matavfall og krav om høyere materialgjenvinningsgrad. Pr i dag har Fosen Renovasjon en materialgjenvinningsgrad på ca 31%.

Erfaringstall fra selskap som sortere ut mat viser at det er forskjell på innsamlet mengde matavfall pr innbygger avhengig av hvilken løsning som benyttes. Figuren under viser at selskapene at utsortering i egen dunk gir vesentlig større mengde enn ved bruk av grønn pose i restavfallet. Det tar lang tid å få gode resultater ved innføring av nye sorteringsløsninger. Oslo og ROAF har kildesortert mat bare de senere årene, mens Øras og Reno-Vest har hatt samme løsning i mange år. I tillegg må det nevnes at det er vanskeligere å oppnå god kildesortering i store byer enn på steder med spredt bebyggelse.

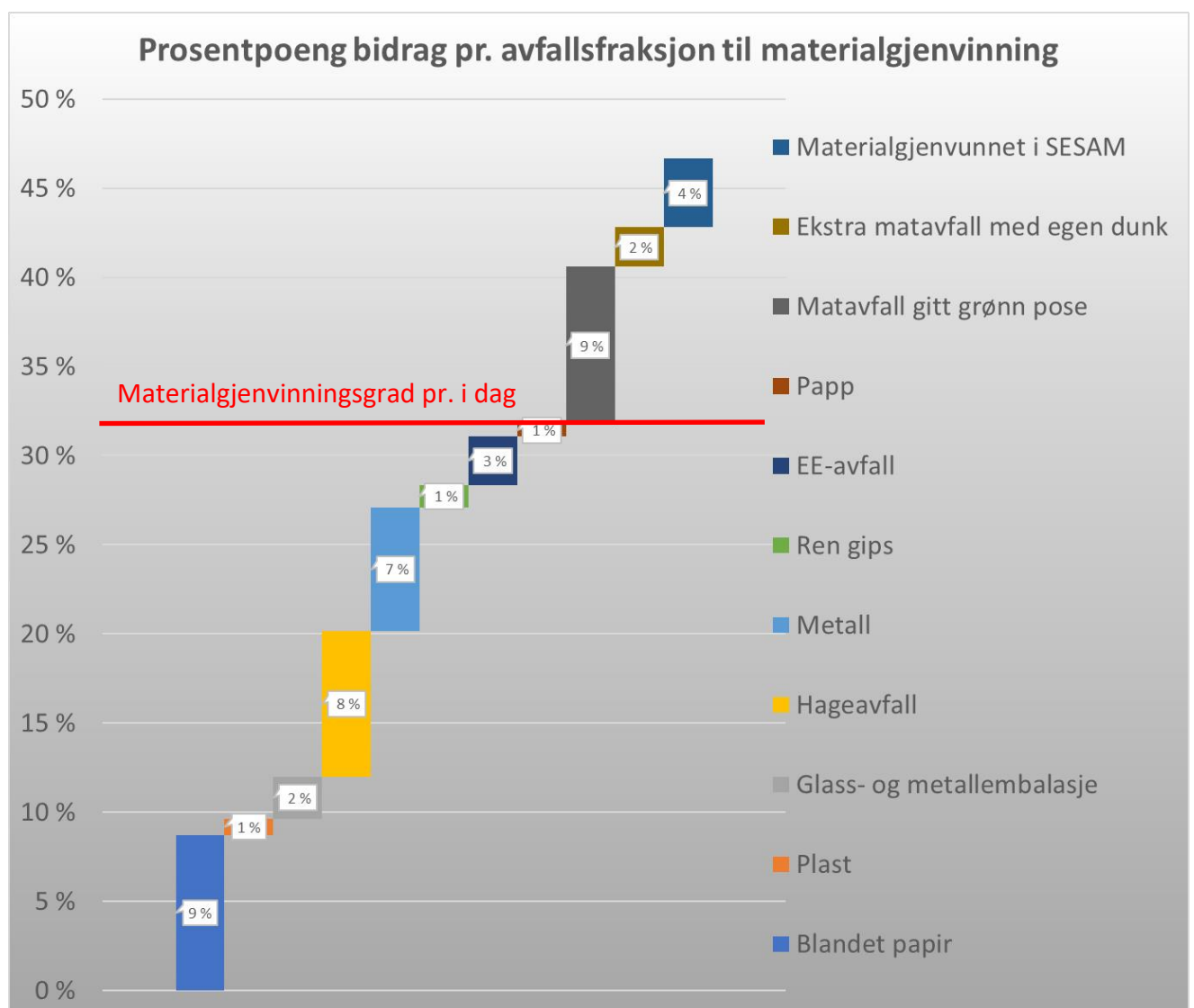
For Fosen Renovasjon er det derfor vanskelig å konkludere hundre prosent basert på dette tallgrunnlaget. Det er imidlertid kjent at en andel av de grønne posene vil få brekkasje under transport. Erfaringstall fra ROAF viser at en betydelig andel av posene går i stykker under transport, og tapt matavfall er beregnet til ca 20% av totalt kildesortert matavfall. Dette tilsvarer ca 2%-poeng på total materialgjenvinningsgrad. I området som ROAF betjener er det kort avstander og det er ikke behov for mellomtømming. Det vil si at avfallet lastes inn i komprimatorbil og tømmes direkte på anlegget. For Fosen Renovasjon omlaster vi avfallet fra renovasjonsbilene til krokcontainere som tømmes på behandlingsanlegg. Basert på dette vil andelen poser med brekkasje bli minst like stor som for ROAF. Alternativ for å redusere denne andelen er å benytte:

- Sterkere poser (økt kostnad og økt ressurs/plast-bruk)
- Lavere komprimering på renovasjonsbilene (Sannsynligvis ikke et problem på Fosen da rutene sjelden overfylles).

- Mindre komprimering av avfall i container (Økt antall transporter og dermed økt kostnad)

Matavfall er den fraksjonen som kan gi størst bidrag til å øke total materialgjenvinningsgrad. Basert på plukkanalyser og erfaringer fra andre selskap er det i videre beregninger både for materialgjenvinning og kostnader lagt til grunn:

- 50 % av dagens restavfall består av matavfall
- av dette matavfallet er det antatt at innbyggerne vil klare å sortere ut 60%. (Sannsynligvis vil det ta noen år før vi oppnår så høy sorteringsgrad. Men med god informasjon og oppfølging er det mulig å komme opp i 70-80%.)
- 20% av innholdet i de grønne posene vil gå tapt under transport og omlasting ved valg av grønn pose i restavfallet

Den største økningen i materialgjenvinningsgrad kan vi oppnå ved å sortere ut matavfall. Dersom vi gjør dette separat i egen dunk, oppnås en høyere gjenvinningsgrad enn om dette gjøres gjennom SESAM-anlegget i grønn pose. Med en separat dunk for matavfall vil det

kunne gi 11%-poengs økning i gjenvinningsgrad. Dersom man velger å benytte grønn pose vil man miste 2%-poeng, og maksimalt oppnå 9%-poeng.

SESAM ettersorteringsanlegg er beregnet å kunne ta ut ca 17% gjenvinnbare fraksjoner fra restavfall uten mat. Dette vil utgjøre ca 4 %-poeng på gjenvinningsgraden til Fosen Renovasjon.

7. Kostnadsberegninger

7.1. *Kostnadsberegning av grønn pose vs. egen dunk*

Alle kostnader til SESAM-anlegget, slik som investering-, leie-, drift- og behandlingskostnader, skal dekkes gjennom gatefee priser og salg av plussfraksjoner som plast, metall, papir osv. Skisseprosjektet og forprosjektet har beregnet gatefee priser for levering av restavfall til SESAM-anlegget. Det er satt opp to ulike priser avhengig av om restavfallet inneholder matavfall i grønne poser eller ikke:

- "Tørt" restavfall (innbyggerne sorterer matavfall i egen dunk):
Pris 897 kr/tonn
- "Vått" restavfall (innbyggerne sorterer matavfall i grønn pose som følger med restavfallet).
Pris 1 175 kr/tonn

Differansen skyldes drift og investeringskostnader med den delen av anlegget som skal sortere ut de grønne posene. I tillegg inkluderer det den økte behandlingskostnaden for matavfall.

Skisseprosjektet/Forprosjektet har ikke gjort detaljerte beregninger for hvert enkelt selskap med tanke på sorteringsløsning, ekstra kostnader til innsamling og oppsamlingssystem. Det er derfor satt opp en beregning av de to ulike alternativene "grønn pose" og "egen dunk".

Forutsetninger og input til beregningene er beskrevet her. Alle beregninger gjøres som en differanseberegning mot dagens system. Dvs. vi sammenligner begge alternativene med dagens løsning, hvor restavfallet samles inn med enkammer bil og alt sendes til forbrenning.

7.1.1. Oppsamlingsenheter (Dunk/sekk/poser)

Egen dunk:

Ved denne løsningen må det kjøpes inn egen beholder til alle kunder, samt at det må kjøpes inn matavfallsposer til alle kunder. Det er også tatt høyde for engangskostnader som utsett av dunk, endringer i administrative systemer og markedsføring av ny løsning.

Dagens kostnader med plastsekk vil utgå da plasten vil levers med restavfallet.

Grønn pose:

Ved denne løsningen må det kjøpes inn grønne poser (matavfallsposer). Det er tatt høyde for ekstra kostnader med markedsføring av ny løsning.

Dagens kostnader med plastsekk vil utgå da plasten vil levers med restavfallet.

7.1.2. Innsamlingskostnader

Egen dunk:

Ved overgang til egen dunk for matavfall vil rutestrukturen endres vesentlig. På de fleste rutene vil man bytte ut dagens enkammerbiler til to-kammerbiler.

I dag hentes restavfallet hver 14. dag, mens papir hentes hver 4. uke. Med en matavfallsdunk vil man ha fast 14. dagers turnus hvor man på første besøk henter mat og papir i de to kamrene på renovasjonsbilen. På neste besøk hentes mat og restavfall. Dette fører til at hver husstand besøkes 26 ganger pr. år mot 39. ganger med dagens løsning.

MATAVFALL

PAPP/PAPIR

RESTAVFALL

JANUAR 2017								FEBRUAR 2017							
UKE	M	T	O	T	F	L	S	UKE	M	T	O	T	F	L	S
52							1	5				1	2	3	4
1	2	3			5	6	7	8	6	8	7	8	9	10	11
2	9	10			12	13	14	15	7	13	14	15	16	17	18
3	16	17			19	20	21	22	8	20	21	22	23	24	25
4	23	24			26	27	28	29	9	27	28				
5	30	31													

Med en tokammer bil mister mann muligheten til å tømme containere. Det betyr at hytterrenovasjon og næringslivskunder med containere må tømmes på egen rute med en enkammerbil. Det er tatt høyde for dette i beregningene. I store deler av året går det allerede ekstra hyttecontainerruter. Den ekstra kostnaden med å sette opp ekstra enkamrerruter resten av året er vesentlig mindre enn besparelsen med å ta bort papirruta.

Det vil gå noe ekstra tid pr hentested med at to dunker skal tømmes mot en med dagens system. Det er lagt til et gjennomsnitt på 10 sekunder ekstra pr stoppepunkt.

Pr i dag har Fosen Renovasjon 5 biler og en reservebil. Med tokammerbiler kan oppdraget teoretisk løses med 3 tokammerbiler og to enkammerbiler, men det er tatt høyde for at det blir behov for en ekstra tokammerbil. Det er i tillegg lagt til en ekstra margin dersom det blir behov for å øke antall ruter.

Grønn pose:

Rutestrukturen vil ikke endres dersom man velger løsningen med grønn matavfallspose som kastes i restavfallet. Eneste mulige problemstilling er at plasten som i dag samles inn i egen pose sammen med blandet papir skal fases over til restavfallsdunken. Dette vil føre til en volumøkning slik at flere må bytte dunkstørrelse og potensielt noen flere mellomtømminger på restavfallsruter med mye avfall. Dette er ikke inkludert i beregningene.

7.1.3. Omlastingskostnader

Egen dunk:

Pr. i dag omlaster vi følgende fraksjoner fra renovasjonsbilene:

- Restavfall
- Blandet papir
- Papp (Bare i Rissa. På Ørland sendes det til FCS i dag)

Med løsningen med egen matavfallsdunk, vil vi få en til tre ekstra fraksjoner som skal omlastes fra renovasjonsbilen.

- Restavfall uten grønne poser
- Blandet papir
- Papp
- Matavfall
- Restavfall med grønne poser (selv om vi velger egen dunk kan det være aktuelt å innføre grønn pose for hytteeiere og evt. næringsliv).
- Grovt restavfall. Noe av dagens restavfall som tømmes med komprimatorbil er ikke egnet for et sorteringsanlegg. Dette er spesielt avfall fra noen næringslivskunder. Enten må disse kundene fases over på nye løsninger med krok-/liftcontainer, evt. må det kjøres en egen rute med enkammerbil og avfallet omlastes i egen container.

Med dagens anlegg er det ikke kapasitet til denne løsningen. Men parallelt med dette prosjektet pågår et prosjekt på utbedring av omlasting og gjenvinningsstasjoner. I Ørland/Bjugn er det planlagt en ny stasjon med omlasting i egen hall. I Rissa er det planlagt en midlertidig ombygging av gjenvinningsstasjonen og det vil føre til at rampene som i dag benyttes til gjenvinningsstasjon, kan benyttes til omlasting fra renovasjonsbil. Med bakgrunn i dette er det ikke lagt inn ekstra kostnader for omlasting.

Grønn pose:

Med dette alternativet vil omlastingen kunne foregå som i dag. Vi kan få en problemstilling der vi må vurdere mer skånsom omlasting for å unngå brekkasje av grønne poser. I dag fordeles/pakkes restavfallet i containeren med en traktorgraver.

Dette er ikke hensyntatt i beregningene.

7.1.4. Behandlingskostnader

Egen dunk:

Basert på plukkanalyser og erfaringer fra andre selskap er det lagt til grunn at dagens restavfall består av 50% matavfall. Av dette matavfallet er det antatt at innbyggerne vil klare

å sortere ut 60%. Sannsynligvis vil det ta noen år før vi oppnår så høy sorteringsgrad. Med god informasjon og oppfølging er det mulig å komme opp i 70-80%.

I beregningene er det benyttet samme priser som i skisseprosjektet/forprosjektet i SESAM. Matavfallspris er 1200 kr/tonn, mens tørt restavfall levert SESAM er 897 kr/tonn. Dagens prisjusterte restavfallspris til forbrenning er 750 kr/tonn. Det antas at matavfall vil leveres til Ecopro på Verdal. I dag går dette avfall til Trondheim og det er derfor estimert en ekstra transportpris på matavfall på 200 kr/tonn.

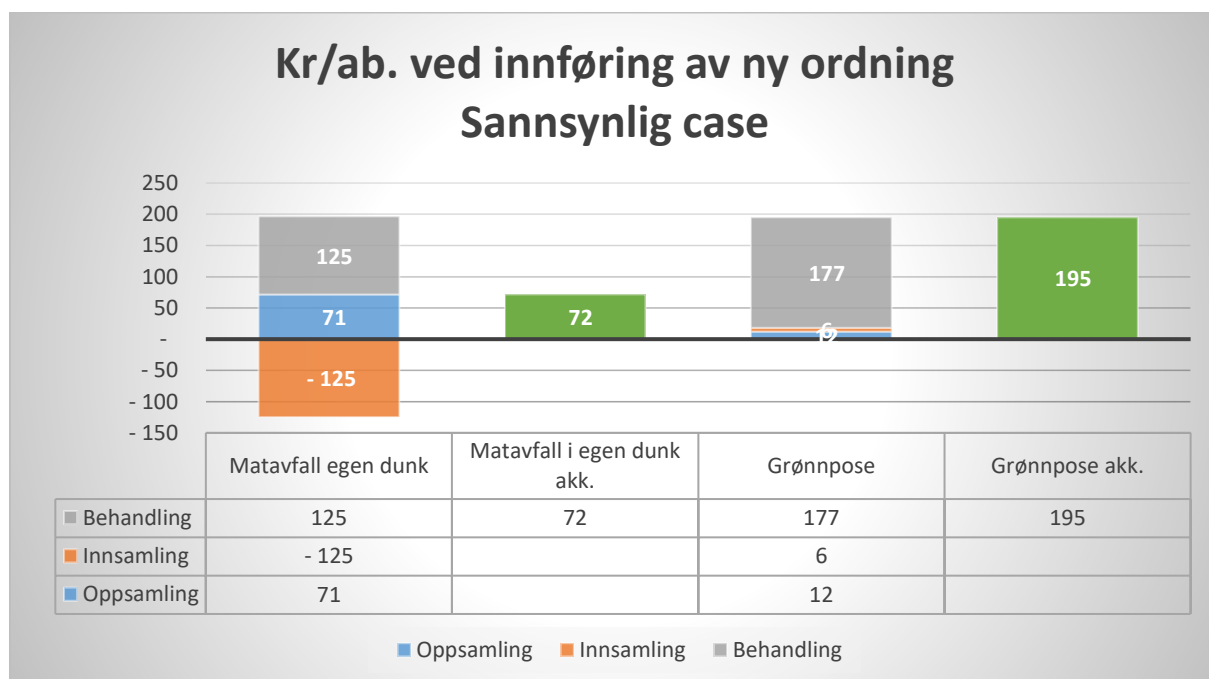
Dette prissystemet fører til at bedre sortering av matavfall gir høyere pris. I SESAM-prosjektet er det ikke tatt høyde for prisjusteringer etter hvor rent restavfallet er, men det er naturlig at det vil være en mottakskontroll og at det legges opp et system slik at alle leverer restavfall med minst mulig mat.

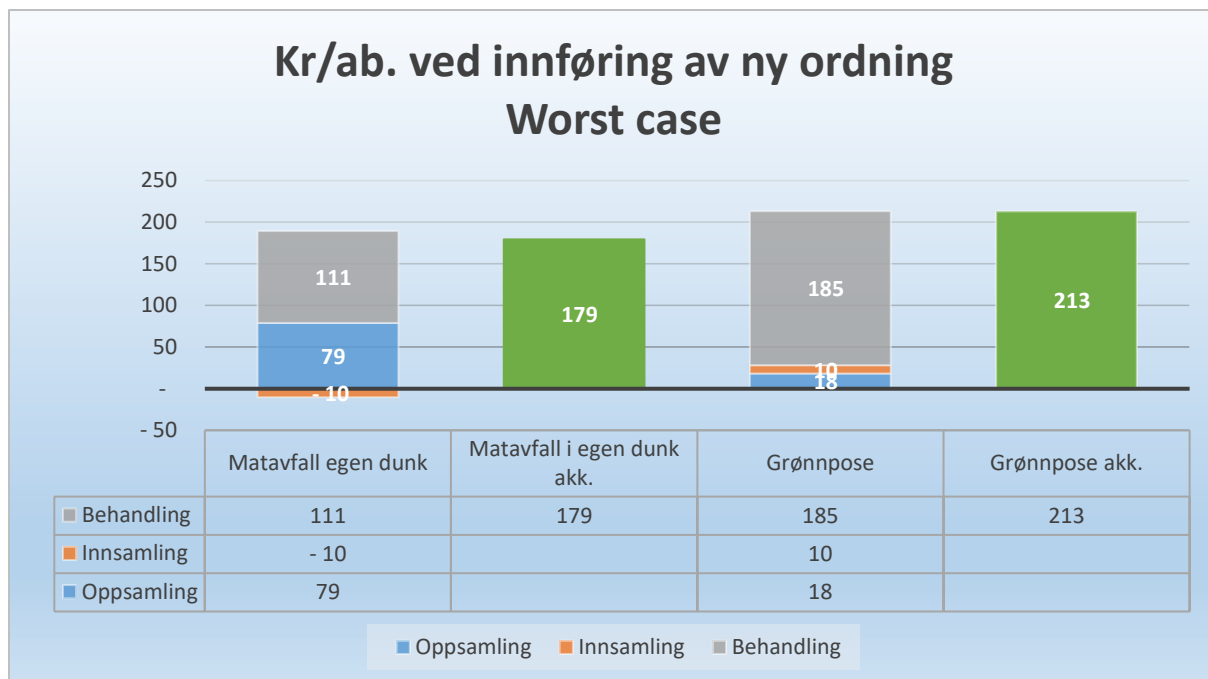
Grønne poser:

I prisberegningene for grønne poser er behandlingskostnad ved levering til forbrenning (750 kr/tonn) byttet ut med kostnad for levering til SESAM (1 175 kr/tonn)

7.1.5. Resultater

Resultatene av beregningene er vist i figurene under. Det er laget en beregning med mest sannsynlig input. I tillegg er det laget en worst case beregning. I denne beregningen er det valgt konservative input, spesielt på "egen dunk"-beregningen.

Beregningene viser at innsparingen ved ny rutestruktur er vesentlig. Dette fører til at alternativet med egen dunk kommer økonomisk bedre ut enn alternativet med grønn pose. Selv med betydelig konservative input i worst case beregningen, kommer alternativet med egen dunk bedre ut enn alternativet med sannsynlig beregning for grønn pose.

Innføring av matavfall med egen dunk (sannsynlig case) vil koste 5,5 kr pr. abonnement pr. prosentpoeng økning i materialgjenvinningsgrad.

7.2. Kostnadsberegninger plastemballasje

Gitt at matavfall bli tatt ut i egen dunk, vurderes her kostnader for å levere restavfall til SESAM ettersorteringsanlegg.

Merkostnaden for levering av restavfall til SESAM sammenlignet med forbrenning er på 147 kr/tonn. I tillegg tapes dagens inntekt fra salg av plast. Totalt gir dette en merkostnad på ca 450 000 pr. år, noe som tilsvarer ca 50 kr pr. abonnement.

Levering av restavfall (uten mat) til SESAM ettersorteringsanlegg vil koste 12 kr pr. abonnement pr. prosentpoeng økning i materialgjenvinningsgrad.

8. Alternative innføringstidspunkt for ny løsning

Analysen og kostnadsberegningene som er gjennomført i denne rapporten er basert på at ordningen med matavfallsdunk skal innføres før bygging av evt. sentralt sorteringsanlegg, dvs ca 2021/2022, og at innføringen skjer samtidig med de andre selskapene vi samarbeider med. Etter ønske fra eierne er det her sett på muligheter og konsekvenser av å innføre utsortering av matavfall på et tidligere tidspunkt.

Følgende innføringstidspunkt er vurdert:

- 01.07.2019 Alternativ 1 – Tidligst mulig gjennomføring
- 01.04.2020 Alternativ 2 - Mellomløsning
- Ca 2021 Alternativ 3 – Innføring samtidig med FIAS, HAMOS, Enivna og NIR

Det er i denne vurderingen sett på økonomiske konsekvenser ved de tre alternativene, samt en kvalitativ vurdering av å gjennomføre en rask innføring.

8.1. *Behandling matavfall*

Alternativ 3 som var opprinnelig beregningsmetode i denne utredningen, var basert på at alt matavfall skulle tildeles i enerett til Ecopro. Det er gjennomført møter mellom Ecopro og renovasjonsselskapene i midtnorge som har vedtatt utsortering av matavfall. Det er enighet om å utrede mulighet for felles levering til Ecopro. Ecopro har i dag en kapasitet på ca 40 000 tonn pr år og denne er tilnærmet fylt opp. Det utredes derfor utvidelse av Ecopro, samtidig med at det vurderes ulike organisasjonsformer. De mest aktuelle løsningene er tildeling av enerett uten eierskap i Ecopro, og tildeling av enerett med eierskap. Det er foreløpig ikke satt opp en konkret tidsplan, men det er en forutsetning at denne ordningen skal være i drift i god tid før oppstart av SESAM (ettersorteringsanlegg med planlagt oppstart i 2022).

Fosen Renovasjon IKS har vært i samtaler med Ecopro AS for å se på mulige løsninger for behandling av matavfall på et tidligere tidspunkt. Ecopro sier at anlegget kan klare noen tusen tonn ekstra (Fosen Renovasjon har estimert ca 1 000 tonn matavfall pr år), men at det organisatorisk ikke er gjennomførbart.

Anbud:

Ecopro AS har fått tildelt enerett på behandling av matavfall fra sine eiere. Med en enerettstildeling følger regler om at selskapet ikke kan ha vesentlig andel næringsvirksomhet. Ecopro kan derfor ikke ta imot mer enn 20% næringsavfall.

Dersom Fosen Renovasjon IKS gjennomfører et anbud på behandling av matavfall, vil ikke Ecopro gi tilbud på dette. Årsaken er at avfall som er anbudsutsatt regnes som næringsavfall. Siden Ecopro allerede har fylt opp andelen med næringsavfall, vil de ikke kunne gi tilbud.

Enerett:

En annen løsning for Fosen Renovasjon er å tildele Ecopro enerett. Dette er mulig selv om selskapet ikke er medeier i Ecopro. Vi har utfordret Ecopro om å se på mulig tildeling av

enerett fra 2019 til 2022, med intensjon om å inngå avtale tilsvarende resterende selskap i midtnorge i 2022. Tilbakemeldingen var at det ikke er aktuelt.

Det er derfor ikke noen mulighet for levering av matavfall til Ecopro før utbyggingsplan er lagt. De sier imidlertid at når denne planen først er lagd, kan de ulike selskapene som skal innføre kildesortering av mat innføres på ulike tidspunkt.

8.2. Kostnadsberegning

I kostnadsberegningen er det sett på den økte kostnaden man vil få sammenlignet med alternativ 3. Hovedårsakene til den økte kostnaden skyldes avstand til aktuelle behandlingsanlegg, økte kostnader ved å gjøre innkjøp alene, samt at det vil være behov for midlertidig utbygginger. En av hovedinvesteringene med en slik innføring er kjøp av dunker. Her er det allerede utført et felles anbud på rammeavtale på dunkkjøp, og det vil derfor ikke skille noe i kostnad ifht innføringstidspunkt.

Følgende faktorer er vurdert:

- Behandlingskostnad for matavfall
- Transportkostnader
- Kommunikasjon/kundeinformasjon
- Innkjøp av biler, sekker
- Midlertidig oppbygging av omlastingspunkt
- Konsulentbistand til anbud

Det er sett på behandlingskostnader og transportkostnader for 3 ulike anlegg; Mjøsanlegget, Greve biogass i Grenland. Felles for disse beregningene er at transportkostnadene blir vesentlig høyere, men behandlingskostnaden er billigere enn ved levering til Ecopro.

	Behandlingsanlegg				
	Ecopro	Hamar	Grenland	Sverige	
Transportkostnad	149	604	936	-	[kr/tonn]
Behandlingskostnad*	1000	900	400	-	[kr/tonn]
Transport og behandling	1 149	1 504	1 336		[kr/tonn]
Dif. fra Ecopro	-	355	187		[kr/tonn]

*Til sammenligning betales det i dag ca 700 kr/tonn for restavfall til forbrenning

8.3. Vurdering av gjennomføring

Alternativ 1

Gitt vedtak for innføring av ny henteordning for matavfall i oktober/november 2018, vil tidligste tidspunkt for innføring av tjenesten være 1/7-2019. Dette skyldes at det skal utarbeides anbudsdokumenter, og bestillingstid for en renovasjonsbil er minimum 8 mnd.

En innføring av ny ordning i starten på sommerferien, vil erfaringsmessig føre til ekstra utfordringer både for kunder og selskapet. Det er ferietid både for sjåførere, kunder og avfallsmottak. I tillegg vil konsekvenser av evt. manglende henting av matavfall være

vesentlig større på varme sommerdager. Basert på dette bør tidligst innføring settes til 1. september 2019.

Uavhengig av om innføringsdato settes til 1.7. eller 1.9. er dette en stram tidsplan. Det vurderes å være en større risiko med prosjektet enn om man benytter mer tid. Med kort tidsramme er det stor sannsynlighet for forsinkelser, som igjen vil gi en dårlig kundeopplevelse.

Alternativ 2

Dersom man ikke velger alternativ 1 vil neste aktuelle tidspunkt for innføring være våren 2020. Innføring i vintersesongen anbefales ikke. Sammenlignet med alternativ 1 vil man ha noe mer tid til gjennomføring av innkjøp og vil kunne spare noen på dette. I tillegg vil man redusere risikoen med prosjektet.

Alternativ 3

Innføring av matavfall sammen med HAMOS, Envina, NIR og FIAS, samt etter ombygging av våre gj.v.s, vil gi mer tid til planlegging og utrulling, og noe reduserte kostnader. Sannsynlig tidspunkt vil være høsten 2021.

8.4. Oppsummert resultat

	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ 3	
Kostnad - innføring av matavfall	1 141 254	1 077 754	568 450	kr/år
	143	135	72	kr/ab./år
Risikovurdering				

Tabellen oppsummerer beregninger og vurderinger som er gjort av ulike tidspunkt for innføring av utsortering av matavfall. Det bemerkes at dette vil være differansen de første årene og etter noe tid (typisk 5 år) vil prisen bli lik.

9. Konklusjon

Basert på de nye kravene som kommer fra EU må Fosen Renovasjon sette inn tiltak. I tillegg ønsker representantskapet i Fosen Renovasjon å se på muligheter for å innføre utsortering av matavfall på et tidligere tidspunkt en myndighetskravet (2023).

Emballasjeavfall

For å oppnå kravet om 60% materialgjenvinning av emballasje viser erfaringer at dette bare kan oppnås gjennom ettersorteringsanlegg. Kildesortering av emballasje hos den enkelte husholdning gir maksimalt 20-30%.

Matavfall

For å oppnå kravet om økt materialgjenvinning må matavfallet sorteres ut. I tillegg kommer separat krav om utsortering av matavfall fra 2023.

Ved å sette ut en egen dunk for matavfall oppnås både beste materialgjenvinningsgrad, og denne løsningen gir også en kostnadsbesparelse sammenlignet med alternativ metode (grønn pose som sorteres ut i ettersorteringsanlegg).

Vedlegg 5 Budsjett 2019

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2019	Hovedadm		Husholdning		Næring		Slam		Innsamlingsavdeling	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Gebyrer hush/næring/slam	0	0	-23 707 000	-22 373 000	0	-7 604 000	-6 143 000	-5 830 000	0	0
Gebyr levering gjenbruksstasjon	0	0	-3 000	-3 000	-450 000	-579 000	0	0	0	0
Innsamling	0	0	0	0	-1 873 000	0	0	0	0	0
Leie container	0	0	0	0	-1 691 000	0	0	0	0	0
Behandling	0	0	0	0	-4 804 000	0	0	0	0	0
Ekstratømming	0	0	0	0	0	0	-618 000	-644 000	0	0
Nødtømming	0	0	0	0	0	0	-373 000	0	0	0
Kommunale tanker	0	0	0	0	0	0	-1 368 000	-1 298 000	0	0
Bytte renovasjonsdunk	0	0	-10 000	-11 000	0	0	0	0	0	0
Renovasjonsgebyr fritid	0	0	-4 056 000	-3 797 000	0	0	0	0	0	0
Salg av sekker	0	0	-16 000	-5 000	0	0	0	0	0	0
Salg av konteinere og beholdere	0	0	-157 000	-13 000	0	0	0	0	0	0
Andre inntekter	0	0	-488 000	-301 000	-173 000	-266 000	0	0	0	0
Papp salg	0	0	-14 000	-9 000	-73 000	-47 000	0	0	0	0
Papir salg	0	0	-172 000	-203 000	-11 000	-13 000	0	0	0	0
Metall salg	0	0	-983 000	-550 000	-804 000	-450 000	0	0	0	0
Utleie personell	0	0	0	0	-1 806 000	-1 717 000	0	0	0	0
EE-avfall	0	0	-215 000	-171 000	0	0	0	0	0	0
Glass-og metallemballasje	0	0	-102 000	0	-26 000	0	0	0	0	0
Betalte purregebyr	0	0	-403 000	-357 000	0	0	-111 000	-139 000	0	0
Sum driftsinntekter	0	0	-30 326 000	-27 793 000	-11 711 000	-10 676 000	-8 613 000	-7 911 000	0	0
Innkjøp av sekker og kompostholdere for videresalg	0	0	171 000	222 000	0	28 000	0	0	0	0
Avgift forbrenning inkl. st.avg	0	0	2 739 000	2 218 000	913 000	739 000	803 000	772 000	0	0
Avgift deponi inkl. st.avg	0	0	154 000	306 000	103 000	204 000	0	0	0	0
Avgift sortering	0	0	1 807 000	1 245 000	774 000	533 000	0	0	0	0

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2019	Hovedadm		Husholdning		Næring		Slam		Innsamlingsavdeling	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Glass og metallembalasje	0	0	349 000	11 000	86 000	1 000	0	0	0	0
Farlig avfall	0	0	602 000	427 000	151 000	107 000	0	0	0	0
Hageavfall	0	0	495 000	605 000	10 000	12 000	0	0	0	0
Impregneret trevirke	0	0	458 000	257 000	40 000	22 000	0	0	0	0
Vindu	0	0	273 000	265 000	214 000	197 000	0	0	0	0
Papp	0	0	9 000	9 000	47 000	50 000	0	0	0	0
Trevirke	0	0	418 000	354 000	812 000	687 000	0	0	0	0
Gips	0	0	183 000	92 000	183 000	92 000	0	0	0	0
Sum varekostnader	0	0	7 658 000	6 011 000	3 333 000	2 672 000	803 000	772 000	0	0
Lønn fast ansatte	3 447 000	3 510 000	0	0	0	0	0	0	4 776 000	4 039 000
Ekstrahjelp	0	63 000	0	0	0	0	0	0	0	323 000
Overtid	78 000	123 000	0	0	0	0	0	0	950 000	565 000
Annen lønn og trekkpl godtgjørelse	33 000	34 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Godtgjørelse styre og rep.skap	278 000	285 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	499 000	474 000	0	0	0	0	0	0	707 000	563 000
Premiforsikring KLP	576 000	555 000	0	0	0	0	0	0	697 000	703 000
Gruppeliv-/ulykkesforsikring	11 000	8 000	0	0	0	0	0	0	16 000	50 000
Gruppeliv - ikke oppg pl	12 000	4 000	0	0	0	0	0	0	18 000	0
Premie LO/NHIO-ordnignene	-42 000	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedriftshelsetjeneste.	45 000	16 000	0	0	0	0	0	0	0	20 000
Fordeling hovedadm	-4 937 000	-5 077 000	7 864 000	7 161 000	2 806 000	2 686 000	1 432 000	1 493 000	-7 164 000	-6 263 000
Sum lønn	0	0	7 864 000	7 161 000	2 806 000	2 686 000	1 432 000	1 493 000	0	0
Ordinære avskrivninger	0	0	2 175 000	2 953 000	544 000	1 009 000	32 000	32 000	1 109 000	1 193 000
Transport innsamling	0	0	0	0	0	0	6 703 000	5 862 000	0	0
Containertansport	0	0	3 960 000	3 486 000	0	1 494 000	0	0	0	0
Bom/Ferge	2 000	0	1 178 000	0	0	0	0	0	161 000	225 000

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2019	Hovedadm		Husholdning		Næring		Slam		Innsamlingsavdeling	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Transport klær	0	0	55 000	0	0	0	0	0	0	0
Ekstra transport	0	0	106 000	64 000	0	21 000	0	0	6 000	0
Opprydding hyttecontainere	0	0	85 000	51 000	0	0	0	0	0	0
Sekker	0	0	229 000	223 000	0	0	0	0	0	0
Leie lokaler	276 000	273 000	0	0	0	0	0	0	148 000	156 000
Elektrisitet	0	0	65 000	43 000	0	11 000	0	0	0	0
Leie maskiner	65 000	59 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Leie areal	0	0	347 000	304 000	0	68 000	0	20 000	20 000	0
Leie containere	0	0	152 000	27 000	0	61 000	0	0	0	0
EDB Utstyr	3 000	21 000	1 000	10 000	0	0	0	0	10 000	0
Reparasjon/vedlikehold hyttekontain...	0	0	17 000	35 000	0	0	0	0	0	0
Reparasjon/vedlikehold returpunkt	0	0	26 000	51 000	0	0	0	0	0	0
Reparasjon/vedlikehold containere	0	0	296 000	209 000	0	88 000	0	0	0	0
Reparasjon/vedlikehold gjenbrukssta...	0	0	556 000	419 000	0	98 000	0	0	0	0
Andre driftskostnader	25 000	11 000	418 000	211 000	0	52 000	9 000	0	142 000	116 000
Revisjonshonorar	30 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapshonorar	105 000	82 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Innfordringer	469 000	250 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Konsulentonorar	134 000	104 000	9 000	21 000	0	1 000	45 000	12 000	0	0
Prosjekt	0	0	670 000	711 000	0	100 000	0	0	0	0
Drift av gjenbruksstasjoner	0	0	3 168 000	2 671 000	0	657 000	0	0	0	0
Kontorrekvisita	39 000	37 000	0	0	0	0	0	0	0	0
EDB-programvare	167 000	152 000	205 000	145 000	0	61 000	28 000	36 000	0	0
Aviser/tidsskrifter	15 000	12 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Faglitteratur	0	7 000	8 000	11 000	0	0	0	0	0	0
Kurs/oppdatering	53 000	134 000	52 000	0	0	4 000	0	0	22 000	0
Andre kontorkostnader	84 000	92 000	40 000	25 000	0	10 000	0	0	19 000	100 000
Telefon	104 000	70 000	0	0	0	0	0	0	8 000	33 000

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2019	Hovedadm		Husholdning		Næring		Slam		Innsamlingsavdeling	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Porto	119 000	109 000	0	0	0	0	0	0	4 000	0
EDB-utgifter	138 000	113 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Diesel	0	0	94 000	63 000	0	26 000	0	0	1 072 000	900 000
Dekk	0	0	0	0	0	0	0	0	167 000	145 000
Løpende vedlikehold traktor	0	0	352 000	130 000	0	32 000	0	0	0	0
Kjøretøy	0	0	37 000	64 000	0	27 000	0	0	991 000	895 000
Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	32 000	55 000	0	0	0	0	0	0	7 000	0
Reisekostnader, ikke oppgavepl	32 000	72 000	0	0	0	0	0	0	6 000	0
Diettkostnader, oppgavepliktig	1 000	6 000	0	0	0	0	0	0	2 000	0
Telefongodtgjørelse	-29 000	-30 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Reklame- annonsekostnader	171 000	116 000	11 000	29 000	0	0	0	7 000	0	0
Kontingenter	241 000	146 000	47 000	0	0	0	0	0	0	0
Forsikringspremier	45 000	77 000	5 000	0	0	0	0	0	177 000	156 000
Egenandel skade	0	0	0	0	0	0	0	0	40 000	0
Styre- og bedriftsfors., servering	6 000	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Bank- og kortgebyr	69 000	61 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Tap på fordringer, avgiftspliktig	2 000	0	0	2 000	0	1 000	8 000	0	0	0
Fordeling andre driftskostnader	-2 398 000	-2 065 000	1 712 000	4 147 000	4 373 000	1 372 000	425 000	466 000	-4 111 000	-3 920 000
Sum andre driftskostnader	0	0	16 076 000	16 104 000	4 917 000	5 194 000	7 250 000	6 435 000	0	0
Renteinntekter	0	0	-29 000	-54 000	-17 000	-1 000	-16 000	-16 000	0	0
Sum finansinntekter	0	0	-29 000	-54 000	-17 000	-1 000	-16 000	-16 000	0	0
Rentekostnader	0	0	210 000	228 000	39 000	39 000	10 000	12 000	0	0
Sum finanskostnader	0	0	210 000	228 000	39 000	39 000	10 000	12 000	0	0
Resultat før skatt	0	0	1 453 000	1 656 000	-633 000	-86 000	866 000	785 000	0	0
Skattekostnad/skattefradrag		0		0	151 920	21 000	-207 840	-188 000		0

Fosen Renovasjon IKS budsjett 2019	Hovedadm		Husholdning		Næring		Slam		Innsamlingsavdeling	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Resultat etter skatt	0	0	1 453 000	1 656 000	-481 080	-66 000	658 160	597 000	0	0
Bruk av driftsfond	0	0	1 453 000	1 656 000		0	658 160	597 000	0	0
Årsresultat	0	0	0	0	-481 080	-66 000	0	0	0	0

Vedlegg 6 Økonomiplan og investeringsbudsjett 2019-2022

Følgende legges til grunn for økonomiplanen:					
		2019	2020	2021	2022
Estimert rente	1,5 %	1,5 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Antatt prisstigning		1,60 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Inntektsøkning næring		3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %
Gebyrøkning husholdning [%]		3 %	10,0 %	3,0 %	3,0 %
Gebyrøkning slam [%]		3 %	3 %	3 %	3,0 %

Investeringsår		2019	2020	2021	2022	Totalt i perioden
Prosjekt						
Generell opprusting gjenbruksstasjoner		300 000	300 000	300 000	200 000	1 100 000
Ny gjenvinningsstasjon Ørland/Bjugn		8 000 000	40 000 000			48 000 000
Oppgradering gjenvinningsstasjon Rissa		6 000 000				6 000 000
Renovasjonsbiler			6 000 000	2 000 000	2000000	10 000 000
Beholdere Returpunkt		60 000	60 000	60 000	60 000	240 000
Containere omlasting		750 000	750 000	750 000	750 000	3 000 000
Containere hytte		400 000	400 000	400 000	400 000	1 600 000
Beholdere (80-1000)		100 000	3 500 000	100 000	100 000	3 800 000
Nedgravde containere		500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Anleggsmaskiner gj.v.s		800 000				
Sum investeringer:		16 910 000	51 510 000	4 110 000	4 010 000	75 740 000